

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

11. ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (12Sk)

14. BŘEZNA 2004

Z obsahu:

Být Kristovými učedníky
Homilie Jana Pavla II. na
Popeleční středu v bazilice
Sv. Petra 25. 2. 2004
- strana 2 -

**Jméno Ježíš - posila
trpících**
- strana 4 -

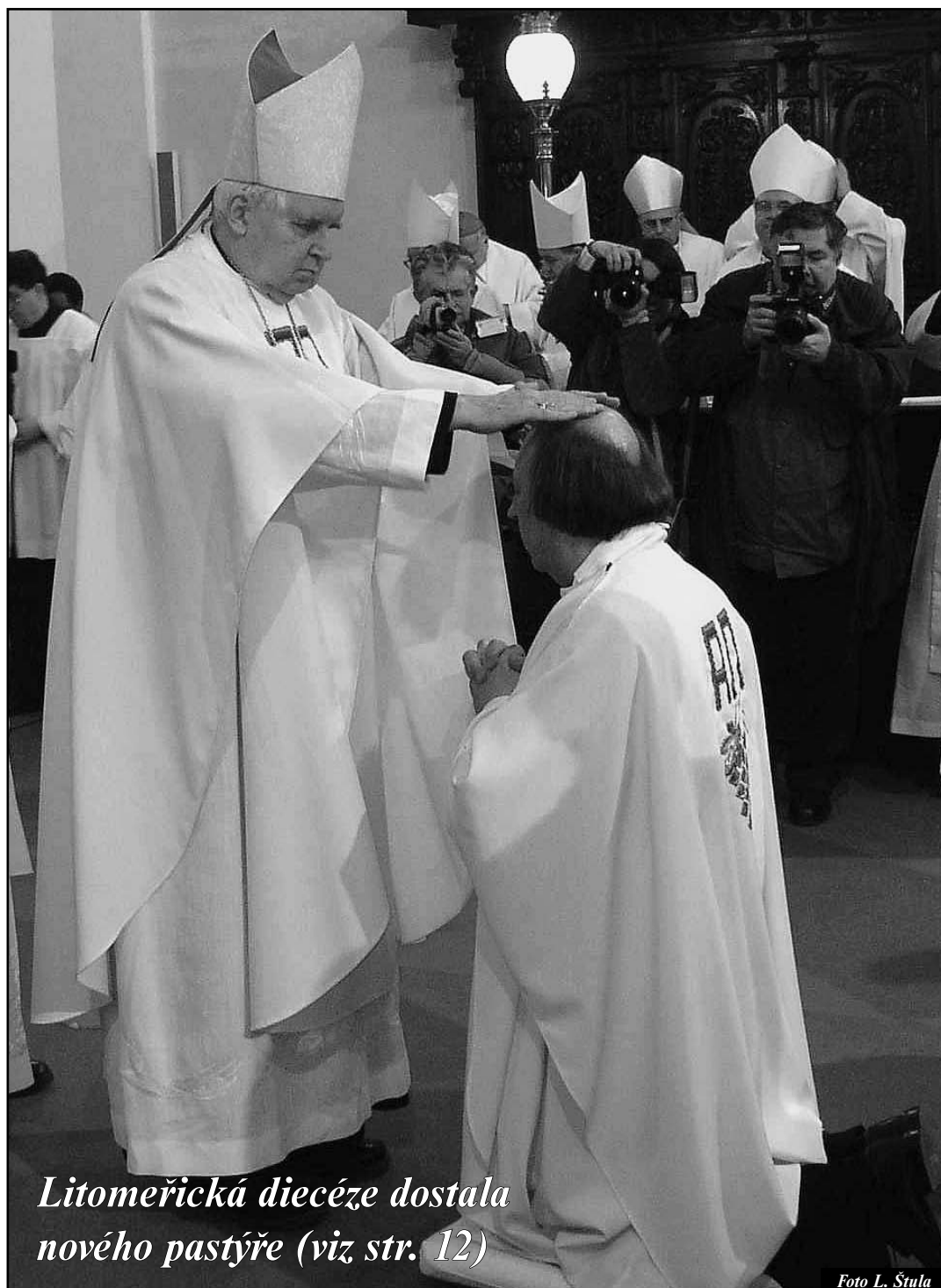
**Film „Umučení Krista“
převálcuje Evropu**
Zpráva bezprostředně po
předpremiéře v USA od
Uwe Siemona-Netta
- strana 5 -

**Pochopil potřebu trpět
a trpět dobře**
Don Ondřej Beltrami
(1870-1897)
- strana 6 -

**Růženec a modlitba
Ježíšova**
Rozhovor s kardinálem
Tomášem Špidlíkem
- strana 8 -

**Boj o kříž ve školách
za nacismu a dnes**
Konrad Löw (dokončení)
- strana 10 -

**Z pastýřského listu
arcib. Jana Graubnera
k postní době**
- strana 12 -

*Litomeřická diecéze dostala
nového pastýře (viz str. 12)*

Foto L. Štula

EDITORIAL

Kolik je dnes kazatelů, kteří mají odvahu prohlásit stejně nekompromisně, jak to prohlásil Božský Mistr: Nebudete-li činit pokání, všichni zahynete! Nechceme-li pochybovat o tom, že věčná Pravda ví, co říká, pak je ovšem tato Ježíšova výzva tak závažná, že by měla zaznívat takřka z každého kázání. Je to nepopulární, ale tady neběží o popularitu, ale o věčný život. O automatické spáse pro všechny a o prázdném pekle nenajdeme v jeho poselství ani nejmenší náznak. Nezbytostí trvalého pokání si byli velmi dobře vědomi velcí světci, kteří je pokládali za svůj celoživotní úkol. Někdo si může myslet, že jejich život byl proto chmurný a tíživý. Právě naopak. Nikdo neměl tolik důvodů k opravdové radosti jako právě oni. Tato radost spočívá v tom, že našli jediný nenarušitelný a nenahraditelný zdroj opravdové radosti: stali se podobnými svému Pánu v životě, v utrpení a pak i ve smrti, a to je jediná záruka, že mu budou podobni i ve slávě. V tom je abeceda celé katolické víry. Všechny jiné krasořeči mohou znít příjemně a líbivě, mohou třeba vyvolávat potlesk, ale pro naplnění toho nejpodstatnějšího znamenají pramálo. Jediný smysl našeho života je stát se podobnými Ježíši Kristu, který se nejdříve sám stal podobným nám ve všem kromě hříchu. Protože svými hříchy se mu stáváme krajně nepodobnými, je pokání jediná cesta, jak tuto podobnost obnovovat. On sám, ačkoliv byl bez hříchu, prožil celý pozemský život jako největší kajicník. Nescházel v něm nic z toho, co pohodlný a požitkářský člověk dneška pokládá za nepříjemné, nepopulární, překonané, ba přímo zavrhenné: chudoba a odříkání, práce a námaha, pohrdání, odstrkování, lidské odsouzení a nakonec dokonce umučení a potupná smrt. Po celý život se

těšil pramalé přízni oficiálních představitelů a vládnoucí elity, až tato nepřízeň vyvrcholila nejextrémnějším způsobem.

Jelikož svým učedníkům slíbil na této zemi podobný úděl, nemělo by nás překvapovat, když se setkáváme s nepřizní, odmítáním, pohrdáním i přímým a nepřímým pronásledováním. Nejsou to situace pro Kristovo tělo mimořádné, nýbrž spíše normální. Ne že bychom je měli vyhledávat. Přicházejí samy, o to se stará odvěký nepřítel. Kristovy tělesné pašije, které trvaly dvanáct hodin, mají své duchovní pokračování, které prochází celými dějinami. Také postavy oněch posledních dvanácti hodin mají své typické následovníky, ziskuchtivé zaprodance a zrádce, zbabělé ustrašence, zarputilé žalobce, falešné svědky, demagogy znalé v ovládání lůzy, pragmatické oportunisty, bezcitné katy, ale také soucitné spolutrpitele, věrné průvodce a kající konvertity.

Ježíšův proces je zvláštní tím, že tu vystupovalo mnoho žalobců, hanobitelů a rouhačů, ale žádný obhájce. Jediný člověk, který se ho zastal, nebyl nikdo z jeho lidí, ale manželka pohanského vladaře. Jestliže dnes dostává náš Pán políčky, lůza po něm plivá a jeho učedníci k tomu netečně mlčí, komu z pašijových postav se nejvíce podobají? Ať už si najdou zdůvodnění takové či onaké, dávají ve skutečnosti najevo, že se k němu neznají, že s ním necítí, že ho nechávají v rukou pohanů, aby se mu naposmívali do sytosti. Nejčastěji se mluví o toleranci a svobodě. Jestliže se pohané a odpadlíci domnívají, že mohou svou svobodu uplatnit k veřejnému rouhání, jak to, že ti, kteří si říkají, že jsou Kristovi, nedokážou využít svou svobodu, aby se ho zastali, a tak ho veřejně uctili? Svým mlčením přispívají k upevňování názoru, že se

Pokračování na str. 11

Být Kristovými učedníky

Homilie Jana Pavla II. na Popeleční středu v bazilice Sv. Petra 25. 2. 2004

Tvůj otec, který vidí, co je ve skrytosti, ti odplatí (Mt 6,4.6.18). Tato Ježíšova slova jsou adresována každému z nás na počátku svatopostní cesty. Zahajujeme ji obřadem sypání popela, přísným kajícím gestem, tak drahým křesťanské tradice. Tím se zdůrazňuje vědomí, že člověk je hříšník před tváří Božího majestátu a svatosti. Současně se tak dává najevo připravenost přijmout evangelium, přilnout k němu a proměnit je do konkrétních rozhodnutí.

Velmi výmluvné jsou formule, které ho doprovázejí. Ta první, převzatá z knihy Genesis: *Pamatuj, že jsi prach a v prach se obrátíš* (srov. 3,19), evokuje aktuální podmínky člověka postaveného pod znamení pomíječnosti a omezenosti. Druhá opakuje slova evangelia: *Obrátte se a věřte evangeliu* (Mk 1,15), která představují naléhavou výzvu ke změně života. Obě formulace nás zvou, abychom vstoupili do svatopostní doby s chováním, které znamená naslouchání a upřímné obrácení.

Evangelium zdůrazňuje, že Pán „vidí ve skrytosti“, tzn. zkoumá srdce. Vnější gesta pokání mají cenu, jestliže jsou výrazem vnitřního chování, jestliže ukazují pevnou vůli vzdát se od zlého a kráčet po cestě dobra. V tom je hluboký smysl křesťanské askeze.

Askeze: samo slovo vyvolává obraz výstupu k vysoko vytýčené metě. To vyžaduje nezbytné oběti a odříkání. Je třeba omezit zátež na to nejnútější, abychom tím cestu neztěžovali; být připraveni vyrovnat se s každou obtíží a překonat všechny překážky, abychom dosáhli vytýčeného cíle. Abychom se stali věrohodnými Kristovými učedníky, je nutné zříct se sebe samých, vzít vlastní kříž každý den a následovat ho (srov. Lk 9,23). Je to strmá cesta ke svatosti, na kterou je povolán každý pokřtěný.

Církev vždy udává některé užitečné prostředky pro vykonání této cesty. Je to především pokorné a učenlivé přilnutí k Boží vůli, doprovázené ustavičnou modlitbou; jsou to typické kající formy křesťanské tradice, jako odříkání, půst, umrtvování a zřeknutí se dober, která jsou sama o sobě legitimní; jsou to konkrétní gesta týkající se přijetí bližního, která dnešní evangelium připomíná slovem „almužna“. Toto všechno se znovu předkládá s větší intenzitou ve svatopostní době, která představuje „vydatný čas“ pro duchovní trénink a velkodušnou službu bližním.

V tomto smyslu jsem chtěl v Poselství k svatopostní době obrátit pozornost zvláště na obtížné podmínky, ve kterých se nachází tak velký počet dětí ve světě, připomenout Kristova slova: *Kdo přijme jedno z těchto dětí v mém jménu, mne přijímá* (Mt 18,5). Kdo totiž potřebuje obranu a ochranu, ne-li nemocné a křehké dítě?

Problémy, které se týkají světa dětství, jsou četné a složité. Živě si přeji, aby těmto našim nejmenším bratřím, často ponechaným sobě samým, byla zajištěna potřebná péče, a to také díky naší solidaritě. To je konkrétní způsob, jak přetvořit naše postní úsilí.

Draží bratři a sestry, s těmito pocity začínáme svatopostní dobu, cestu modlitby, pokání a autentické křesťanské askeze. Ať nás provází Maria, Kristova Matka. Její příklad a přímluva ať nám zajistí, abychom s radostí kráčeli k Veleikonocům.

Bolletino Vaticano 25. 2. 2004
překlad -š-

Nezbytnost pokání

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Snad přistě ponese ovoce,
ne-li, dáš ho porazit*

Obě první čtení tě zavádějí hluboko do dějin vyvoleného národa. Jeho osudy jsou více než historické události. Duch Svátý ti na nich názorně ukazuje otcovskou velkodušnost, s jakou se Bůh stará o své vyvolené. Svou nesmírnou velebnost zjevuje proto, abys uvěřil v neomezenou moc, která provází jeho dobrotu, a sklonil se v pokorě před jeho nekonečnou svatostí. *Zuj své opánky a pokloň se s nejvyšší úctou Bohu svých otců, Bohu Abraháma, Izáka a Jákoba.*

I když se ti někdy zdá, že jsi ve svém strádání zcela sám a opuštěn, ani na chvíli nepropadej malomyslnosti, že na tebe zapomněl. Jeho otcovské starostlivosti neunikne ani jedna slza, ani jeden vzdech, žádná bolest, kterou nepřítel působí jeho vyvoleným. Je jeho vroucím přáním odvést všechny do země hojnosti. Aby toho dosáhl, koná dokonce veliké divy a zázraky. Boží lid na jeho dlouhé pouti pouští provází neustále *duchovní skála*, a touto skálou je sám *Kristus*.

A přece většina těch, pro které tolik vykonal, nedochází na místo zaslíbení, ale *pomřela na poušti*, protože se nakonec *nelíbila Bohu*. Nebyli spokojeni s péčí nejlepšího Otce, *zatoužili po špatnostech a reptali*. Nepřijali jeho plán, mysleli si, že si našli a vymysleli lepší. Bouřili se proti tomu, koho jim poslal jako svého proroka. Dobře si zapamatuj tento *výstražný příklad*, který platí především pro nás, kteří žijeme v *poslední době*. I ti, kterým Bůh v hojnosti uděluje své dary, mohou se mu znelíbit, když reptají proti jeho poslům, protože *zatoužili po špatnostech*.

Boží dobrotivost nesmíš pokládat za něco samozřejmého, co z tvé strany nevyžaduje náležitou odpověď. Touto odpovědí je bezvýhradné přijetí jeho cesty. Uvědom si, jak velkou urážkou jeho moudrosti, moci i dobroty je každá tvoje nespokojenost, ohlížení se nazpět, šilhání po pohanské stravě, od které tě zázračně odvedl. Jak by ses mohl ohlízet ještě po něčem jiném, když od svého Otce dostáváš **všechno**? Takovou troufalostí dáváš najevo, že jsi příliš jist sám sebou, a to je krajně nebezpečný stav. *Kdo se domnívá, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.*

Tuto výstrahu si musíš vzít k srdci s opravdovou vážností, a to tím spíše, že ve stejném duchu promlouvá k tobě i sám Pán. Boží dobrotivost a slitovnost nijak neprospěje tomu, kdo nechce uposlechnout jeho výzvu k **pokání**. Nespoléhej na to, že tě zatím nikdo *nepobil* ani na

tebe *nepadla věž*. To není důkaz tvé spravedlnosti, ale projev Boží shovívavosti, která stále ještě vyčkává, že přece jen přijmeš její výzvu a nastoupíš cestu pokání. Tvůj nebeský Zahradník se tě stále zastává v naději, že začneš přinášet očekávané dobré ovoce. Okopává tě, zajišťuje ti obživu, posílá ti své proroky, kteří ti důrazně připomínají a opakují jeho výzvu k obrácení a k pokání, dává ti slyšet varovné zprávy o *Galilejských*, kteří zahynuli a stále hynou. *Jak vysoko je nebe nad zemí, tak veliká je jeho láska k těm, kdo se ho bojí.*⁽¹⁾

Ale všechna tato láska by se minula svým cílem, kdybys tvrdošíjně zůstal *fikovnikem, na kterém nic nenalezl*. I jeho dobrota a milosrdenství má své hranice. Uvědomuješ si někdy, jak dlouho už čeká na tvou odpověď? Možná, že přijde již zítra nebo dokonce ještě dnes, a bude to naposledy, co hledá tvé dobré ovoce. *Proč máš zabírat půdu, když na tobě nic nenalézá?*

Boží milosrdenství není násilí, které tě táhne proti tvé vůli, ale dobrotivá nabídka, kterou je nutno ochotně přijmout. Může tě vyvést ze země otroctví, může ti přitom pomáhat obdivuhodnými zázraky, ale cestu do země, která oplývá mlékem a medem, musíš ujit sám, a to s plnou důvěrou v jeho moudré a dobrotivé vedení, s vytrvalou věrností, bez reptání a bez ohlížení. Nediv se, že tě vede pouští. Je to cesta opravdového očistění ode všeho pohanského. Zjevuje ti více než desky Zákona: nabízí ti smlouvu lásky se svým Nejsvětějším Srdcem. Živí tě drahocnější stravou, než je mana a křepelky: dává ti za pokrm sám sebe. Nenapájí tě vodou ze skály, ale vodou a krví ze svého probodeného boku. A ty si troufáš srovnávat tyto jeho dary s hrnci *plnými masa, ryb, okurek, melounů, pórů, cibule a česneku*⁽²⁾, jimiž tě sytil svět, aby tě udržoval ve slepotě a zotročení? Pak nejsi hoden nabízené svobody, zbytečně bys zabíral místo u jeho stolu v zaslíbené zemi. *Přijdou mnozí od východu a od západu a budou stolovat, synové království budou vyhnáni ven do tmy.*⁽³⁾

Jak dlouho mě bude tento lid znevažovat? Jak dlouho mi nebude věřit přes všechna znamení, která jsem uprostřed něho konal?⁽⁴⁾ Neohlížej se na to, co dělá většina. Nespoléhej na jejich bezstarostnost, abys nepatřil mezi ty, kteří *pomřeli na poušti*. I kdyby všichni reptali, ty se drž Pána a *nezapomeň na žádné z jeho dobrodiní. On léčí všechny tvé neduhy, věncí tě láskou a slitováním.*⁽⁵⁾ Na jeho volání odpověz se srdcem připraveným plnit jeho vůli: *Tady jsem!*

Veleb, má duše Pána, vše co je ve mně, veleb jeho svaté jméno!⁽⁶⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 103; ⁽²⁾ Nm 11,4; ⁽³⁾ Mt 8,11;

⁽⁴⁾ Nm 14,11; ⁽⁵⁾ resp. žalm 103; ⁽⁶⁾ tamt.

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 3,1-8a.13-15

Mojžíš pásl stádo svého tchána Jitra, midjánského kněze. Když jednou vyhnal stádo za step, přišel k Boží hoře Chorebu. Tu se mu zjevil Hospodinův anděl v plameni ohně, který šlehal ze středu keře. Díval se, a hle – keř hořel plamenem, ale neshořel. Mojžíš si řekl: „Půjdu se podívat na ten zvláštní jev, proč keř neshoří.“ Když Hospodin viděl, že se přichází podívat, zavolal ze středu keře: „Mojžíši, Mojžíši!“

A on odpověděl: „Tady jsem!“ (Bůh) řekl: „Nepřibližuj se sem, zuj opánky ze svých nohou, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ A pokračoval: „Já jsem Bůh tvého otce, já jsem Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův!“ Mojžíš zahalil svou tvář, neboť se bál pohlédnout na Boha. Hospodin pravil: „Viděl jsem bídu svého lidu, který je v Egyptě, slyšel jsem jejich nárek na bírice; ano, znám jejich bolesti. Proto jsem sestoupil, abych je vysvobodil z ruky Egyptanů a vyvedl je z oné země do země úrodné a širé, do země oplývající mlékem a medem.“ Mojžíš pravil Bohu: „Hle, já přijdu k synům Izraele a řeknu jim: ‚Posílá mě k vám Bůh vašich otců.‘ Když se zeptají: ‚Jaké je jeho jméno? – co jim mám říci?‘ Bůh pravil Mojžíšovi: „Já jsem, který jsem!“ A dodal: „Tak řekneš synům Izraele: ‚Ten, který jest, posílá mě k vám.‘“ A ještě pravil Bůh Mojžíšovi: „Tak řekneš synům Izraele: ‚Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův, posílá mě k vám!‘ To je moje jméno na věky, to je můj název po všechna pokolení.“

2. čtení – 1 Kor 10,1-6.10-12

Chtěl bych vám, bratři, připomenout, že všichni naši praotcové byli pod oblakem, všichni prošli mořem, všichni přijali Mojžíšův křest v oblaku a v moři, všichni jedli stejný duchovní pokrm a všichni pili stejný duchovní nápoj; pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus. Ale přesto se většina z nich Bohu nelíbila. Pomřeli na poušti. Tyto věci se staly nám pro výstrahu, abychom netoužili po špatnostech, jako toužili oni. Ani nereptejte, jako

Pokračování na str. 13

LIDSKÉ OBĚTI

V časopise *Medizin und Ideologie*, který je informačním listem Evropské lékařské akce, se Dr. Georg Lennartz zamýšlí nad kulturou Aztéků a poučením, které z toho vyplývá pro naši dobu.

Aztékové se do centra pozornosti dostali díky výstavě, která se konala v Ulmu. Veřejnost upoutala struktura jejich společnosti a správy, ale především jejich tajemný náboženský kult, který byl spojen s neuvěřitelným počtem lidských obětí.

Aztékové uctívali 13 hlavních bohů a 200 dalších, kteří jim byli podřízeni. K jejich počtě pořádali velkolepé hry a při větších ceremoniích přinášeli lidské oběti. Při tomto obřadu otevřel obětník oběti zvláštním nožem hrud' a vynal z ní lidské srdce, které zvedl do výše a obětoval bohu války Quetzalcoatlvi. Oběť pak byla svržena z chrámových schodů. Quetzalcoatl, zobrazovaný jako opeřený had, byl také bohem slunce a podle víry Aztéků musel každý den zvítězit nad temnotami, aby udržel svět na sluneční straně. K tomuto boji potřeboval sílu, kterou čerpal z lidské krve. Oběti dosahovaly neuvěřitelných rozměrů. Jen při zasvěcení jednoho chrámu jich bylo obětováno 20 000. Toto sebevražďování spolu se španělskou okupací by přivodilo zánik Aztéků, kdyby nakonec nebyli zachráněni díky masovému přijetí křesťanství, které ukončilo krvavé obřady.

Doktor Lennartz si klade otázku, zda se nechováme podobně jako Aztékové. Abychom mohli žít podle našich představ „na sluneční straně“, přinášíme houfně lidské oběti. Obětujeme totiž v potratech 25–30 % svého dorostu. Různé strukturální problémy, před kterými se společnost ocitá, jsou důsledek nepříznivého demografického vývoje a s tím spojeným stárnutím obyvatelstva.

Sv. Bernardin Sienský

Jméno Ježíš – posila trpících

Jméno Ježíš je posilou pro trpící. I když Bůh nedovoluje, aby jeho přátelé podléhali pokušení, dopouští nicméně, aby na ně dolehla soužení. Není však třeba si zoufat ani zapomínat na sladké jméno Ježíš, a právě v takové chvíli je vzývat.

Právě proto, aby potěšil ty, kteří trpí, říká: *Blahoslaveni jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vyhané vám přisuzovat každou špatnost. Radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu* (Mt 5,11–12).

Neboť je to neocenitelná radost pro duši, která miluje Ježíše, když může trpět z žáru své lásky a z touhy podobat se mu, aniž by za to žádala nějakou odměnu. Není snad pro člověka radostí, když může něco vytrpět pro pozemského přítele, i když neví, proč trpí? Tim spíše je radostí trpět pro nesmrtelného Boha, který všechno vidí, a pro Ježíše, který tolik trpěl pro nás!

Uvažme to, co říká svatý Pavel: *Já jsem odhodlán pro jméno Pána Ježíše se dát v Jeruzalémě nejen spoutat, ale i podstoupit smrt* (Sk 21,13). O apoštoloch je napsáno: *Odcházel z velerady s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří* (Sk 5,41).

Svatý Augustin říká: „Jméno Ježíš dává velkou odvahu, protože je zapsáno v srdcích spravedlivých proti útokům zlých, aby trpěli s trpělivostí a poráželi je svou silou.“ Proto svatá Agáta mohla říct soudci, který jí hrozil krutým mučením: „Pošleš-li mě k šelmám, když uslyší jméno Ježíš, stanou se krotkými, pošleš-li mě do ohně, andělé z nebe sešlou osvěžující déšť.“

Pro sílu svatého Jména svatí mučedníci triumfovali nad všim mučením. A tak Žalmista o nich říká: *V tvém jménu budeme pohrdat těmi, kteří povstanou proti nám* (Ž 43,6). A na jiném místě: *Naše pomoc je ve jménu Pána, který tvořil nebe i zemi* (Ž 123,8).

Není proto divu, že mučedníci pro jeho jméno snášeli mučení, protože on sám v nich snášel všechno mučení, jak říká apoštol Pavel Filipánům: *Bůh přeče ve vás působí, abyste se mu mohli líbit* (Fil 2,13). Ježíš v Apo-

kalypse připomíná trpělivému: *Máš trpělivost a vydržel jsi mnoho pro mé jméno a neochabl jsi* (Zj 2,3).

Neboť tato duše trpí pro jméno Pána Ježíše, aby ho oslavovala svým utrpením, a trpí nikoliv proto, že se dopustila něčeho zlého, ale pro sílu křesťanského náboženství snáší pronásledování; tak to říká sv. Petr: *Nikdo z vás at netrpí jako zloděj nebo vrah; jestliže trpí jako křesťan, nemusí se hanbit, nýbrž oslavuje Boha v jeho jménu* (1 Petr 4,15–16).

V tomto duchu je třeba vytrvat až do konce, protože ctnost trpělivosti nezaslouží odměnu ani se nemůže nazývat ctností, jestliže nevytrvá až do konce, o kterém sv. Jan říká: *Neochabl jsi*. Jen tak se můžeme líbit Bohu.

Potud sv. Bernardin. Dnes navzdory všem prohlášením o lidských právech nikdo není pronásledován tak jako křesťan, který chce být opravdu věrný Ježíši Kristu. Je vyhledáván a chválen, pokud mluví jen o lidských věcech. Jakmile chce zakořenit v Kristu všechny věci, rodinu, rodící se život, kulturu, práci, společnost, když tvrdí, že Ježíš Kristus je jediný Spasitel, protože je jediný Bůh, je předmětem výsměchu. Ale to je okamžik, kdy musíme být silní, mít jméno Ježíše Krista ve svém srdci, na svém čele, na svých rtech, aniž bychom se za něho styděli, být na něho dokonale hrdí a pamatovat na jeho slova: *Kdo mě zapřel před lidmi, toho zapru já před svým Otcem v nebesích* (Mk 8,38). Z jeho jména vychází všechna síla a odvaha, jen když o ni prosíme.

Francesco Bianchi Ferrari (1460–1510): Ježíš v zahradě Getsemanské

*Paolo Risso
Messaggero di Gesù Bambino
di Praga 2/2004*

Film „Umučení Krista“ převálcuje Evropu

Šoková terapie pro křesťany.

Zpráva bezprostředně po předpremiéře v USA od Uwe Siemona-Netta.

Dvě hodiny po zhlédnutí scény ukřižování leží moje prsty na klávesnici počítače a nekontrolovaně se třesou. Moje žena na mě nesmí promluvit. Můj puls je zcela očividně stále velice vysoký, tak jak byl během celé premiéry Gibsonova filmu „Umučení Krista“.

Za 48 let svého povolání jsem zažil leccos strašného. Můj život byl často v nebezpečí. Ale tak neschopen opanovat své vzrušení jsem ještě nikdy nebyl. Musím se o to pokusit. Jestliže toto dílo nebude mít žádné účinky na naši upadající západní společnost, pak běda nám! To říkám nejen já, ale i jeden můj britský kolega, vedle kterého jsem dlouho mlčky seděl v taxi po představení ve Washingtonu: „Jsem zdrcen až do dna,“ zašeptal, „Umučení Krista musí převálcovat Evropu.“ Tento kolega je jinak velice nudný společník: je to hospodářský novinář.

Nic protizidovského

Dříve než v sále zhaslo světlo, byli diváci v groteskně veselé náladě, jako by šlo o to, zhodnotit nějaké nové krimi. Někteří si přinesli plastické pytlíky s popcornem a v sále bylo cítit vůni z tuku. Odsoudí tito lidé Gibsona za antisemitismus? Když jsem se po představení rozhlédl kolem sebe, byl jsem si jist, že většina z nich spíše dá za pravdu rabínu Danielu Lapinovi. Lapin, prezident největší židovské organizace v USA „Toward Tradition“ (tzn. Vpřed k tradici), dal svým souvěrcům na vědomí: „To bude nejserióznější film, jaký byl kdy natočen a vejde do dějin. ... Bude inspirovat miliony křesťanů k ještě vášnivější víře. Přemění obrovské množství Američanů vzdálených víře na křesťany. Jednoho dne se tento film stane předchůdcem třetího největšího probuzení Ameriky.“

Michael Medved, jeden z nejvýznamnějších intelektuálů USA, připomíná svým souvěrcům: „Tento film nepojednává o Židech, ale o jednom zvláštním Židovi, kterého Gibson a dvě miliardy dalších uctívají jako Mesiáše a vtěleného Boha.“ Neoprávněná výtky antisemitismu „může spíše vyvolat antisemitské reakce než sám film“. Na filmu Umučení Krista není vůbec nic antisemitského. Bylo zcela zbytečné z titulků tohoto filmu, jehož aktéři mluví jen latinsky a aramejsky, odstraňovat titulky: „Krev jeho na nás a na naše děti“ (Mt 27,25). V tomto filmu nejde o nic jiného než o Kristovu krev, ale tomu musíte správně porozumět. Gibson je katolický tradicionalista, utkal z motivů krve správný výraz eposu, jehož nemilosrdný realismus nedá návštěvníkům kina dlouho spát.

„Já a moje hříchy...“

Krev, které ve filmu teče mnoho, a přesto ani milimetr navíc (protože to je vlastně poselství filmu), zviditelňuje mučednictví a zároveň očistění. Křesťanská teologie vždy objasňovala tyto dvě stránky, že Kristovo dílo a utrpení patří celému lidstvu. Jen nacisté udělali z Mt 27,25

záminku k nenávisti vůči Židům. Ale nacisté nebyli křesťané a ti křesťané, kteří se s nimi spojili, byli v podstatě ubozí odpadlíci. To, co opravdoví křesťané na toto téma již 2000 let věří, neformuloval nikdo lépe než Paul Gerhardt a nikdo to lépe nezhudebnil, než J. S. Bach v Janových pašijích: „Já a moje

viny, kterých je jako zrn písku v moři, ty ti způsobily tu nouzi, která tě bije, a přivedla zástup trýznitelů.“

Gibsonův film je dobrým podnětem, abychom znovu nahlédli do středověké literatury. Ta vycházela z toho, že každý text Bible má více významů, např. jeden historický, jeden duchovní, jeden mravní. Podle tohoto pravidla interpretuje americký katolický teolog Josef Di Noia zvolání: „Krev jeho na nás“ nikoli pouze jako volání vyprovokované lůzy, ale také jako modlitbu, kterou Matouš do tohoto textu přijal. Tim chce říct: Ať skane jeho krev na nás a na naše děti, aby nás očistila. Od čeho? Od dědičné viny, na kterou není žádný jiný prostředek.

Jako očistná sprcha

Kdo sleduje „Umučení Krista“ pozorně, zjistí, že filmem se od samého začátku až do poslední scény, ať už je to bičování, Claudie, Pilátova žena, která podává Ježíšovi Matce a Marii Magdaléně bílou roušku, aby utřely z kamenné dlažby krev po zbičovaném Ježíši (o tom Bible nemluví) nebo Veronika, která také není biblickou postavou, utí-

rá rouškou Ježíšovu tvář, když nese kříž, nebo je to krev, která teče z Ukřižovaného – jako zadní clona se střídá se scénami z Poslední večeře; nebo je to krev a voda z otevřené rány v boku právě zemřelého Krista, která stéká na postavy pod křížem jako očistná sprcha – na obě Marie, na Jana, na legionáře, který

CAVIEZEL MLUVIL S PAPEŽEM O SVÉ ROLI

Jim Caviezel, představitel Krista ve filmu „Umučení Krista“ – mluvil o své roli také s papežem. Již když studoval scénář, diskutoval o něm s papežem a řekl, že to byl velmi přátelský rozhovor. Caviezel je praktikující katolík.

pochopil, kdo to právě zemřel, to vše je nepochybně šoková terapie pro křesťany, jaké ještě v té míře nikdy nebylo.

„Je prostě směšné tvrdit, že tento film se obrací proti určité národní skupině,“ řekl mi po předpremiéře můj britský kolega. „Gibson se obrací na nás všechny.“

Dále pomůže jen modlitba

Snad je rabín Lapin příliš velký optimista. Je možné, že Evropané a Američané jsou už skutečně tak cyničtí, že Gibsonův otřes nepřinese u nich ovoce. Doufám, že tomu tak nebude. Doufám, že miliony a miliony, kteří po mně půjdou do kina, budou po projekci jako já roztřesení celé hodiny a pochopí, že po tomto filmu pomůže jen jedno. Teď už je dlouho po půlnoci. Pokouším se pohladit svou duši, když si pouštím CD s Bachovými pašijemi podle Jana na svém počítači. Současně přichází verš Paula Gerhadta, který jako by tomu, co jsem před několika hodinami viděl, dává správný rozměr: „Já jsem ten, kdo musí činit pokání zavěšený v pekle za ruce i nohy. Pouta a rány, které jsi vystál, to zasloužila má duše.“

Pochopil potřebu trpět a trpět dobře

Don Ondřej Beltrami (1870–1897)

Ondřej se narodil 24. července 1870 v Omegně (provincie Novara) na břehu Ortského jezera. Jeho otec Antonín byl koželuhem a matka Kateřina vedla obchod s potravinami. Ondřej na ně vzpomínal jako na dobré křesťany, kteří svých pět synů a pět dcer vychovávali v lásce k Bohu. On sám byl prvorozený. Oblíbil si jezero, kde často plaval nebo vesloval na lodi se svými bratry. Miloval také hory, které se zvedaly nedaleko jezera. Celé prázdniny se tu vášnivě věnoval horolezectví.

Jako desetiletý přistoupil k prvnímu svatému přijímání. Byl dobrým ministrantem a pravidelně se zpovídal u svého faráře. Měl neštěstí, že se ve dvanácti letech spřátelil s jedním spolužákem, se kterým vedli rozhovory namířené proti čistotě. Tyto smutné vzpomínky nosil v sobě stále jako vypálené znamení.

V říjnu 1883 nastoupil do salesiánského ústavu v Lanza Torinese. Nevíme, proč tam vstoupil, jisté však je, že u nich doma odebírali Bolletino Salesiano (Salesiánský věstník).

Milost povolání

V Lanze ho doslova hypnotizoval misijní biskup Jan Cagliero. Rozmlouval se studentem o svých dalekých cestách po Patagonii a o indiánech, kteří ho tam očekávají. Od té chvíle Ondřej začal vnímat silné Boží volání, aby se stal salesiánem. Později o tom napsal:

„Milost povolání byla pro mě mimořádnou milostí, nepřemožitelnou, neodolatelnou. Pán Bůh mi vložil do srdce silné přesvědčení, že jedinou cestou, po které mám kráčet, je stát se salesiánem. Byl to hlas, který nepřipouštěl námitek, hlas, kterému jsem nemohl odporovat, i kdybych chtěl. (...)“

Gymnaziální maturitu jsem složil v Turíně na Giobertioho ly-

ceu. Byla skutečným triumfem. Z 33 kandidátů ze soukromých škol prošli jen tři a já jsem byl první. Z ústní zkoušky z italského jazyka jsem dostal známku 10 a z písemné 9. Získal jsem tam první medaili na ústavu v Lanze. Tento vynikající úspěch mi otevíral úspěšnou kariéru ve světě. Ale nedalo se nic dělat, Boží hlas

*Don Ondřej Beltrami
(1870–1897)*

nepřipouštěl výmluvy: Musíš se stát řeholníkem. Jeden z profesorů na Giobertioho lyceu se mě snažil získat za žáka této školy. Jistý kněz, který měl velký vliv v naší rodině, mě chtěl mít v semináři v Novaře a dva salesiánští klerici mě odrazovali od řeholního života. V Lanze převládal tehdy mezi mladými v salesiánské škole špatný názor na noviciát a já jsem smýšlel podobně. Boží hlas však byl příliš silný: „Musíš se stát salesiánem.“

Jako prvorozeného mě rodina zbožňovala, a když jsem mamince řekl o povolání, rozplakala se. Přemohla však přirozené smýšlení a pak mě již jen povzbuzovala. Otec nejdříve souhlasil, ale pak podněcován některými sousedy, kteří očerňovali salesiánskou kongregaci, svůj souhlas odvolal. Já jsem však navzdory všemu odešel. Později se ukáza-

lo, že to byly výmysly. Co se týkalo mého povolání, jednali moji rodiče jako opravdoví křesťané.

Dostal jsem návrh, abych studoval v Novaře, kde bych dostával roční stipendium. Ale všechno marné. Moje přesvědčení stát se salesiánem bylo tak silné, že jsem se na duchovních cvičeních vůbec nechtěl představit Bon Boskovi, abych se ho zeptal na radu ve věci povolání. Báł jsem se, že mi bude čist ve svědomí a zakáže mi být salesiánem, protože jsem se v minulosti dopustil hříchů nečistoty. Ale Don Nai mě v poslední den zavolal a přesvědčil, abych se Donu Boskovi představil. Ten se na mě podíval a já jsem věděl, že mi čte ve svědomí a že odhalil moje zranění, ale pak řekl, abych se stal salesiánem. Odešel jsem tedy do Foglizza.“

Když ho matka přivedla do noviciátu, řekla: „Odevzdávám ho do vašich rukou. Udělejte z něho světce.“

„První dny jsem velice trpěl, ve dne v noci jsem plakal a byl jsem velice smutný. Magistra noviců Dona Bianchiho to znepokojovalo a snažil se mě utěšit. Od té doby uplynulo osm let a Pán Bůh nikdy nedovolil, abych měl pokušení týkající se povolání. Někdy jsem toužil po tom, aby v kongregaci existovaly skutky tělesného pokání, protože jsem to pokládal za potřebné kvůli zachování čistoty... Byla to vnitřní překážka, strašná, skoro nepřekonatelná. Musel jsem přemáhat strašná nečistá pokušení. Ale ten, který mi dal povolání, pomáhal mi také vytrvat. Bylo nutné přetrvat silný dlouhý řetěz a od základů se změnit.“

Boží milost nakonec zvítězila. Byl to zázrak, vrcholné dílo milosti. Povolání jsem pokládal za účinnou milost, která i když respektuje svobodu, neomylně dosáhne účinku.“

2. října 1887 v salesiánském domě ve Valsalici klečel před

staříčkým Donem Boskem a jako 17letý přísahal Bohu, že bude žít čistě, chudobně a v poslušnosti. Čtyři měsíce nato Don Bosco zemřel. Den předtím ho byl Ondřej spolu s mladými salesiány z Valsalice naposled pozdravit. Rodičům napsal v dopise: „Vstupovali jsme po jednom do jeho pokoje, chvíli jsme se před ním zastavili, zahleděli se na něho. Potom jsme mu políbili ruku. (...) Kdybyste viděli, jaký pokoj vlád v této místnosti. Jaký pokoj!“

Na pomoc polskému princovi

Na Valsalici a potom ve Foglizzu (1887–1891) se věnoval dalšímu studiu. Nejprve studoval na lyceu a pak na turínské univerzitě literaturu a filozofii. Do Turína docházel z Foglizza. V roce 1887 se na Valsalici spřátelil s Augustinem Czartoryským, mladým polským princem, který toužil stát se salesiánem. Don Bosco váhal, ale papež Lev XIII. osobně podpořil jeho žádost. Augustinova matka, princezna Marie Ampárová, byla dcerou španělské královny. Zemřela na tuberkulózu, když bylo Augustinovi šest let, a kromě královského dědictví mu zanechala křehké zdraví. 16letý Augustin dostal za učitele Josefa Kalinowského, bývalého ruského zajatce ze Sibíře, který je dnes uctíván jako světec. Matka i svatý vychovatel v něm podporovali neobvyklý postoj: odpoutanost od světských věcí.

Ondřej a Augustin v sobě objevili něco jako bliženectví ve víře. Na Valsalici a potom v Lanze a v Alassiu na příkaz představených provázal Ondřej Augustina, který potřeboval upevnit zdraví a snažil se vyhnout tuberkulóze. Ondřej se k němu choval velice pozorně a staral se o něho jako o bratra. Posluhoval mu i ve velice choulostivých věcech, které vyžadují taktický přístup. Něco takového dokáže pouze blízký příbuzný, aby nemocného neponižoval. Ondřej přijímal od Augustina denně ponaučení týkající se

svatosti. Napsal o tom: „Vím, že ošetřuji světce, anděla.“ Don Celestin Durando, člen hlavní rady salesiánů, dosvědčil. „Nikdy jsme neměli takového nemocného, který by potřeboval takovou mateřskou péči, a nikdy jsme neměli tak pozorného a jemnocitného ošetřovatele.“ Koncem roku 1890 zůstal Augustin v Alasii a Ondřej Beltrami se vrátil do Foglizza. Tam vyučoval a působil jako asistent a současně se zapisal na turínskou univerzitu.

Pečeť krve

Když se Ondřej vracel 20. února 1891 z univerzity – byla zima jako na Sibíři, silně se rozkašlal a náhle pocítil, že má ústa plná krve. Toto silné chrlení krve signalizovalo, že jeho plíce jsou zachváčeny tuberkulózou. Neměl ještě ani 21 let. Lékaři, které jeho představení zavolali, řekli, aby si nedělali iluze: tato nemoc je smrtelná. Ondřej nic netušil, ale poslušně přerušil studium a začal se léčit. Za několik měsíců napsal: „Můj zdravotní stav se zlepšuje. Někdy chodím na procházky, ale pomalu, pomalu... Od jisté doby kašel zesiluje, je nečekaný, zvláště v noci.“

Jeho největší touhou bylo stát se knězem a sloužit mši svatou. Církevní zákoník tehdy nedovoľoval vysvětit muže mladšího než 24 let. Ve chvílích, kdy mu nemoc dovoľovala oddechnout si, stále totiž doufal, že se uzdraví, bral do rukou teologické knihy, aby se připravil na tento velký den. Donu Barnerisovi napsal: „Mám se dost dobře... Trochu jsem studoval teologii...“

Když čteme pozorně jeho listy, můžeme pozorovat, že v jeho životě se postupně odehrála velká změna. Ve svých modlitbách a úvahách se stále více odevzdával do Boží vůle. Už tolik netoužil po uzdravení, ale přál si dělat to, co se líbí Bohu. 2. července 1892 napsal: „Pán Bůh mi stále pomáhá a já nemohu dělat nic jiného než mu děkovat za tuto nemoc jako za mimořádnou přízeň.“ O několik měsíců napsal

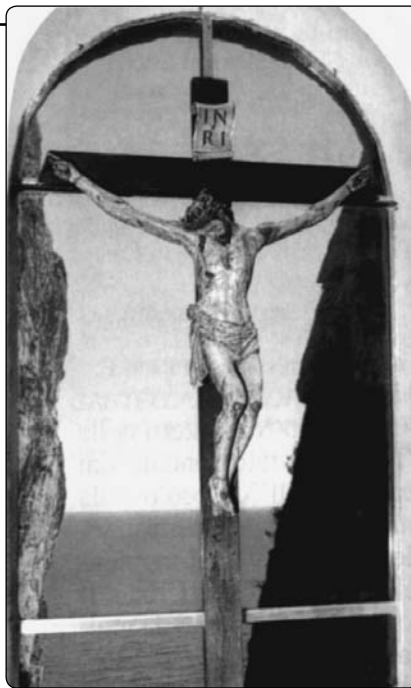
svému příteli Amilcarovi Bertoluccimu: „Kongregace potřebuje mnoho těch, kteří trpí a umí trpět dobře.“

Kněz a oběť

Představení chtěli tomuto obdivuhodnému trpiteli prokázat vděčnost a vymohli mu dispens, aby mohl být vysvěcen o 18 měsíců dříve, než dovoľoval kodex. 8. ledna 1893 ho vysvětil Mons. Jan Cagliero, který v něm ještě v chlapeckém věku vzbudil misijní povolání. Svěcení se konalo ve Valdoccu v místnostech, kde bydlel Don Bosco.

Ondřejovy první mše svaté se zúčastnila i jeho matka. Z pokoje, ve kterém bydlel ve Valsalice, viděl na oltář v kapli a na svatostánek. Každý den celé hodiny adoroval s pohledem upřeným na eucharistického Spasitele.

Když se uvažovalo o zahájení procesu blahorečení Ondřeje Beltramiho, Don Pavel Albera, druhý nástupce Dona

Boska, napsal jeho krátký životopis, ve kterém kromě jiného poznamenal:

„S dovolením ředitele napsal a podepsal svou vlastní krví tuto modlitbu, kterou nosil v malé schránce stále na krku: »Ježíši, obrať všechny hříšníky, potěš svou milostí všechny umírající, vysvobod' všechny duše z očistce. Chci mít podíl na utrpení

a smrtelných zápasech umírajících, na všech mukách mučedníků až do dne posledního soudu. Nabízím se ti jako oběť. Tato oběť ať se ti stále obětuje.«

Po šesti letech takového utrpení napsal Donu Ruovi: »Je to šestý rok mé nemoci a já toto výročí slavím jako svátek radosti.«

I když mohl zemřít ze dne na den, snažil se být pro kongregaci užitečný tím, že si vyžádal dovolení, aby směl psát knihy,“ poznamenal o něm Don Albera.

Z jeho pera vyšlo dvacet děl. Téměř všechna byla vydána až po jeho smrti. Byl to např. Život svatého Františka z Assisi, Všední hřích aj. Všechny knihy psal za velkých bolestí, při čemž sílu čerpal z pohledu na svatostánek.

Zemřel 30. prosince 1897, když naposled obnovil své sebe-darování Pánu jako oběť. Na Valsalice byl tehdy klerik Alois Variara. Nikdy sice s Donem Beltramim nehovořil, ale choval k němu hluboký obdiv. Alois Variara odešel později do Kolumbie k malomocným, kde mezi dcerami malomocných založil řeholní rodinu a navrhl jí spiritualitu Ondřeje Beltramiho: „S radostí žít povolání oběti spolu s Pánem Ježíšem“ a proměňovat tak utrpení na schoďy, po kterých se jde do nebe.

Dnes některé z těchto řeholnic bydlí na Valsalice blízko místa, kde žil Don Beltrami. Nazývají se dcery Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a Neposkvrněného Srdce Panny Marie. Věnují se nemocným salesiánům, kteří po vyčerpávající práci na Pánově vinici tráví své poslední dny v usebranosti a v modlitbě a očekávají jeho příchod. Současně si připomínají slova cti-hodného Ondřeje Beltramiho:

„Kongregace potřebuje mnoho takových, kteří trpí a umí trpět dobře.“

Z Teresio Bosco: Familia salesiana – familia dei santi přeložil-lš

JSME HŘÍŠNÍCI

Dejte si pozor, abyste nikdy neřekli: „Já jsem nezhrěšil.“ Kdo to říká, je slepý nebo krátkozraký, klame sám sebe a nepoznává, jak ho ďábel v řečech, skutcích, sluchem a myšlenkami podvádí. Kdo se může chlubit, že jeho srdce je neposkvrněné a jeho smysly zcela čisté? Nikdo není bez viny, nikdo bez poskvrny a nikdo z lidí bez provinění kromě jednoho, který se sám od sebe stal chudým, protože byl bohatý. On jediný je bez viny, protože bere všechny viny na sebe, protože chce všechny lidi učinit blaženými, protože nechce smrti hříšníka. On jediný je bez viny, protože snímá hříchy celého světa: přítel lidí, nejvládnější, nejmilosrdnější, dobrý, milující duše, všemohoucí Spasitel všech lidí, Otec sirotků a zastánce vdov, Bůh kajících, Lékař duší a těl, Naděje zoufalých, Prístav v bouřích pro vyhnance, Pomoc bezmocných, Cesta života, který všechny volá k pokání a nikoho neopouští, kdo se obrátí. U něho chceme hledat všichni útočiště, protože všichni hříšníci, kteří se k němu obrátili, dosáhli spásy duše. Ani my, moji bratři, nesmíme pochybovat o své spásě. Zhrěšili jsme, nuže obraťme se. Tisíckrát jsme zhrěšili, obraťme se tisíckrát. Bůh se raduje z každého dobrého skutku, zvláště když je to skutek kající duše. K takové se Bůh sklání a bere ji do svých vlastních rukou a volá ji s povzbuzením k sobě a říká jí: „Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi, já nezavrhnou nikoho, kdo ke mně přichází, vy trpící a obtíženi. Já vás uvedu do onoho města nahoře, kde všichni moji svatí požívají velké radosti.“

Sv. Efrém Syrský: O druhém příchodu našeho Pána 24-25

Růženec a modlitba Ježíšova

Rozhovor s kardinálem Tomášem Špidlíkem

„Na Východě došlo mezi 19. a 20. stoletím k velké obnově tzv. modlitbou Ježíš: »Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným!« To je modlitba, která odpovídá latinskému růženci. A když mluvím o růženci, říkám vždy, že bychom se ho měli modlit tak, jak na Východě modlitbu Ježíš.“

SETKÁNÍ S VELKÝM ZNALCEM VÝCHODNÍ SPIRITUALITY

Tomáš Špidlík měl četné studenty na univerzitě Gregoriana a na Papežském orientálním institutu, kde vyučoval 40 let. Narodil se 1919 v Boskovicích a od roku 1991 pracuje ve studijním a výzkumném centru Ezio Aletti, v domě Tovaryšstva Ježíšova, kde se studuje tradice křesťanského Východu ve vztahu k modernímu světu a podporuje se soužití pravoslavných a katolíků latinského i východního obřadu. Při poslední konzistoři bylo oceněno kardinálskou hodností dílo jezuita Špidlíka, které je plodem dlouholeté neúnavné práce a reflexe spojené s velkou uměleckou citlivostí a smyslem pro moderní kulturu. Jako pionýr šedesátých let propaguje orientální spiritualitu a teologii.

Eminence, platíte za nejlepšího znalce spiritualitu a teologie křesťanského Východu, jehož krásu vidíte v liturgii, která je pokládána za nejlepší metodu obrácení srdce a v představě srdce se zrcadlí modlitba prostého člověka. Vy sám rád poukazujete na Serafima ze Saratova, největšího ruského mystika 19. století, jehož svatořečení se v roce 1903 zúčastnilo obrovské množství lidí.

TOMÁŠ ŠPIDLÍK: Říkáte největšího... To zní jako udělení ceny. Kdo je větší před Pánem? Snad matka, která vychovala pět dětí. Jistě, Serafim ze Saratova byl prostý muž a vždy se rád modlil jednoduchou modlitbu: „Dobrý Bože, smiluj se nade mnou hříšným!“ A k stále většímu množství lidí, kteří k němu přicházeli a prosili o radu, říkal, když už byl starý a vetchý,

se stále zářícím úsměvem, jak je možno číst v jeho životopise, velikonoční pozdrav: „Dobrý den, moji přátelé! Kristus vstal z mrtvých!“ Jeho doporučení byly prosté a jednoduché věci: modlitba, litost, časté přijímání, bázeň Bo-

Kardinál Tomáš Špidlík

ží, odpuštění, skutky milosrdenství. Ale k tomuto tématu bych rád něco dodal, něco, co týká mého kardinátu...

Prosím, Eminence...

ŠPIDLÍK: Řekl jsem papeži přímo. Řekl jsem mu, že nechápu, proč mi byl tento titul udělen, protože již nemohu řídit církev. Proto jsem také požádal, abych byl dispensován od biskupského svěcení. Na druhé straně jsem mu však poděkoval za toto uznání, které univerzální církev projevila pro spiritualitu, kterou propaguji. Stejným způsobem jsem byl přijat také na Východě. Tam přijímám mnoho věcí, jak mi často říkají, že tato spiritualita je součástí univerzální církve.

Eminence, je tedy možno říct, že jeden z vedoucích motivů vašeho učení za ta mnohá léta spočívá právě v naději, že Západ zno-

vu objeví pro sebe východní spiritualitu?

ŠPIDLÍK: Na Západě vedla mentalita k racionalismu, což vedlo k protireakci: k iracionální spiritualitě. Nakonec musel papež napsat encykliku o zdravém používání rozumu. Spiritualita srdce má být ozdravným prostředkem, lékem proti racionalismu, který vede k iracionalismu. Měl jsem s tím mnoho co do činění – bojovat za pojem srdce, za modlitbu srdce. Na počátku měli s tím racionální mužové těžkosti. Nyní však to přijímají a zakrátko se objeví překlad francouzské knihy *Modlitba srdce* ve vatikánském knihkupectví. Mohu tedy církvi jen srdečně poděkovat za toto udělení znamení, že práce, kterou jsme vykonali, je užitečná. A ve vztahu k této práci, v oblasti spiritualitu srdce, stavím do popředí cenu umění.

Když mluvíte u umění, máte na mysli umění ikon?

ŠPIDLÍK: Umění, které se ukazuje v ikoně, ve svatém obrazu a v liturgii. Když se učí víra jen v racionálních představách, je tajemství velmi omezené. Přitom symbol obsahuje veliké bohatství a význam. Symbol nemusí být chápán jako ozdobný přívažek. Slovo symbol ve slovním významu představuje znamení reality, na kterou poukazuje. Proto Ježíš mluvil stále v podobstvích, symbolech; a východní liturgie je plná symbolů, ona je živoucí ikonou. V Petrohradu byla výstava obrazů P. Marko Ivana Rupnika a jednoho ruského umělce. Měl jsem tam tehdy přednášku v národním muzeu a řekl jsem: „Žijeme v době obrazů a lidé neumí číst obrazy, které vyjadřují duchovní věci.“ Mu-

síme se od ikon učit, nestavět se k nim pohrdavě, nýbrž dát se jimi inspirovat. Dýchat oběma plícemi dnes neznamená diskutovat o tom, která z nich je lepší, zda východní nebo západní, nýbrž přijímat to, co je z určitého hlediska lepší na Východě nebo na Západě. Především říkám toto: Nové národy, které se obracejí, Afričané a Asiaté, se neptají, která teologie je italská a která německá, nýbrž která je evropská. Co pozitivního přinesla Evropa v tisících let? Tuto syntézu jsme ještě nedokončili. Musíme dosáhnout syntézy toho nejlepšího, co může Evropa nabídnout. Protože každý národ a každá kultura přináší Církvi a tím Zjevení, které pokračuje, něco nového.

Může růženec, ke kterému Svätý otec všechny vyzývá, být příkladem jednoduché modlitby?

ŠPIDLÍK: Na Východě se uskutečnila velká obnova s tzv. „modlitbou Ježíš“: „Pane Ježíši Kriste, smiluj se nade mnou hříšným.“ To je modlitba, které v latinské oblasti odpovídá růženec. A když mluvím o růženci, říkám vždy, že je třeba se ho modlit tak, jako na Východě modlitbu Ježíš. Vzpomínám si na jednoho protestantského pastora v Holandsku, který chtěl s námi katolíky dělat všechno kromě růžence, protože, jak říkal, je to modlitba, při které je člověk snadno roztržitý, nikdy ji nemůže celou duchem sledovat. Lidé chtějí všemu rozumět a všechno pochopit rozumem. Rozum však může sloužit k tomu, abychom rozvinuli správné city srdce.

Zdá se, že z toho můžeme slyšet, že je to právě znovuobjevení „modlitby prostých“, co může představovat účinný lék, snad jediný, který je schopný vystoupit proti tomu, čemu říkáme „největší hereze“, proti které musela Církev od počátku bojovat, totiž proti gnosticismu, který, jak píšete v knize „Ruská spiritualita“, redukuje Kristovo zjevení na pouhé abstraktní ideje.

ŠPIDLÍK: Staré koncily napsaly – symbol víry. Moderní člověk říká – definice víry. To není totéž. Vyznání víry není definice víry, vyznání víry je symbol víry. V tomto symbolu musím svou víru chápat. Kromě toho říkám, že jsme vyznání víry trochu zfalšovali, nikoliv s *Filioque*, ale s jedinou čárkou.

Jakou čárkou?

ŠPIDLÍK: My se modlíme: Věřím v jednoho Boha, čárka, Otce všemohoucího. Tehdy nebyli žádní ateisté, ale první článek víry zněl: Věřím v jediného Boha Otce. To je vyznání víry: otcovství, a s Otcem můžeme rozmlouvat. „Věřím v jednoho Boha“ může znamenat také něco jiného, já mohu věřit, že Bůh je myšlenka nebo světový zákon. Křesťanská pravda však je: „Věřím, že Bůh je Otec.“ To je první část modlitby Otce náš.

Eminence, zdá se, že ekumenický dialog se dostal do obtíží...

ŠPIDLÍK: Mám na Východě mnoho přátel, a když jedu např. do Rumunska, ptají se mě po návratu: „Jak vás pravoslavní přijali?“ A já odpovím: „Já jsem tam nejel, abych je navštívil, já jsem tam jel navštívit přátele a od přátel jsem byl přijat!“ V ekumenismu je třeba nastolit především osobní kontakty. Osobní přátelství je totiž něco, co se cení. Pomysleme na dům Ezio Aletti. V minulých letech jsme tam přijali více než 1000 osob, křesťanských intelektuálů, katolíků i pravoslavných. Komicke je, že svět je nezná, a tak má člověk dojem, že neexistují, že nejsou žádné kontakty, protože se o tom právě nemluví. Musíme skončit s touto iluzí, kterou vytvářejí noviny, které se shání jen po skandálech. V centru Aletti nebyla žádná kázání, žádné lekce. Když sem lidé přicházejí, přicházejí jen proto, aby se setkali. Při mši svaté v kapli se neptá nikdo, zda je někdo katolík nebo pravoslavný, nic neříkáme, nic nevíme a svatě přijímání

Kardinál Tomáš Špidlík při oficiálním setkání se Svatým otcem

je okolnost, která je přenechána svobodě jednoho každého. Jeden Rus chtěl jednou jít k svatému přijímání, ale jeho duchovní vůdce mu to zakázal. Ale on neposlechl, přišel k nám a dělal stále před Eucharistií znamení kříže. To je duchovní přijímání, které autority neznají.

Řeckokatolická církev je na sebe ještě mnohem přísnější, protože neuznává platnost latinských svátostí. To je teorie. Když však byl papež v Cařihradu, předal kalich patriarchovi, který s ním koncelebroval. Patriarcha udělal symbolické gesto: položil papeži na bedra biskupskou stólu. Tak ho uznal za legitimního biskupa. Co to znamená? To znamená, že to, co se říká, nesmíme vždy brát příliš vážně, a to ani tzv. oficiální stanoviska. Musíme spíše objevovat skutečné „věřící věřící“ a uzavírat vzájemná přátelství. Co se cení, jsou přátelství, poctivost. Základem přátelství je poctivost.

V jakém smyslu vidíte poctivost jako základ všeho?

ŠPIDLÍK: Jedna dobrá valdická přítelkyně mi jednou řekla: „Nebudete pro nás slavit

liturgii?“ Moje odpověď zněla: „Ne! To by byla podle mého názoru urážka lásky, protože moje víra v Eucharistii je jiná než vaše, která není svátostná. Slavit takovou liturgii se mi jeví jako nepoctivé!“ Přátelé musí být k sobě poctiví, říct si, čemu věří a čemu nevěří. Nesmíme uzavírat žádná předstíraná přátelství, vydávat se za něco, co nejsme. Jsme přátelé, když se modlíme žalmy? Dobrá, modleme se žalmy. Ekumenismus je poctivost. Falešné scházení je nejen senzační, ale také škodlivé.

Když čtete váš životopis, napadá nás, do kolika řečí byly přeloženy vaše knihy.

ŠPIDLÍK: To souhlasí. Překladů je mnoho, ale to není moje vina! Moje poslední kniha je kniha o modlitbě a s dovolením Saddáma Husajna se objevila v Bagdádu v arabštině. Tehdy bylo k překladu nutné vládní povolení, a to jsem dostal. Pak za války byla pošta blokována, ale nyní jsem obdržel dvě vydání. Tři z mých knih se objevily v Egyptě, tedy čtyři knihy jsou v arabštině. Příručky byly přeloženy do novořečtiny, Rumuni

překládají prakticky všechno. Dříve používali profesori moje příručky ve francouzštině jako ve druhé řeči. Pak se mladá generace obrátila k angličtině, ale teď je překládají do rumunštiny. Brzy se objeví v Moskvě *Evangelium pro každý den*.

Rád bych vám položil jednu otázku k Moskvě: z vašeho životopisu vyplývá, že vaše dílo je oceňováno nejen v akademickém, ale také v politickém světě.

ŠPIDLÍK: Nemohu to dost opakovat: musíme budovat osobní kontakty. Před několika lety jsem měl delší rozhovor s jedním patriarchou a bavili jsme se o duchovních věcech, aniž bychom se zmínili o politice. Zda pak chce člověk opravdu mluvit o politice, záleží od jednoho každého. Otázku eventuální papežovy návštěvy jsme ani nenakousli, tuto věc jsme nechali v klidu. Mluvili jsme o spiritualitě a nakonec mě patriarcha objal a daroval mi zlatou medaili.

Mohou podle vašeho názoru udělat státy něco pro sblížení církví Východu a Západu?

ŠPIDLÍK: Upřímně řečeno, to nevím přesně. Otázka je komplikovaná a jistě nebude jednodušší, když mluvíme o národech. Co může např. udělat Itálie? Máme Itálii pravicovou, levicovou a je zde ještě střed. Spíše bychom měli vidět, co mohou udělat zvláště jednotliví lidé.

Co si přejete jako novořečený čestný doktor?

Mně byl udělen čestný doktorát na pravoslavné univerzitě v Cluji v Rumunsku. Co to znamená? Znamená to, že tam mám přátele, kteří uznali moji práci. Čestný doktorát znamená uznání. To je v určitém smyslu jako monsignorský a kardinálský titul na Západě. Znamená to uznání vykonané práce.

*Z 30giorni 11/2003
přeložil-lš*

AMERIČANÉ PRO MRAVNÍ HODNOTY

Podle výsledků předvolebního průzkumu Rasmussena o ústavu, který byl zveřejněn 17. února ve Washingtonu, vede Bush před svým vyzyvatelem senátorem Kerryem značným náskokem proto, že prezident odmítá potraty a podporuje rodinu. Kerry sklízí naopak negativní reakce za svoji podporu homosexuálů. Američané oceňují Bushův kladný postoj k náboženství, zatímco Kerry je v této otázce spíše rezervovaný.

Boj o kříž ve školách za nacismu a dnes

II. Dnes

Již v úvodu bylo citováno rozhodnutí Ústavního soudu z roku 1995, podle kterého zavěšení kříže ve vyučovacím prostoru státní školy odporuje zákonu na ochranu svobody svědomí.

Je možno toto rozhodnutí o kříži od Ústavního soudu srovnat s tajným nařízením župního velitele Hitlerova režimu? K tomu říká Hans Meier, bývalý ministr kultury, a citoval přítom bonnského historika Konrada Repgena: „Motivy soudu v Karlsruhe jsou samozřejmě jiné než za nacistů. Ale stěny bez kříže jsou stěny bez kříže jak v roce 1941, tak v roce 1995, se všemi důsledky pro život na škole.“

Jsou motivy skutečně jiné? V eseji „Boj o školní kříže v Třebíči“ se zabývá mnichovský historik Walter Ziegler otázkou motivů tehdejších představitelů moci a dochází k závěru: „Není možno přehlížet, že nacistická školní politika včetně postoje k modlitbě ve třídě a ke kříži na stěně se zakládá na laicismu, liberalismu a socialismu.“ Kdo se podívá na výsledek hlasování v senátu Ústavního soudu, může v tom vidět potvrzení jeho názoru. Neboť rozhodnutí nebylo jednohlasné, nýbrž bylo výsledkem těsné většiny pěti ke třem. Je nesporné, že tři soudci, kteří hlasovali proti, se dostali do senátu na návrh unionistických stran, zatímco pět ostatních je blízkých Svobodné straně (FPD) a socialistům (SPD), a proto mají tendenci k liberalismu a socialismu.

Je přece příznačné, že právě ten soudce, o kterém musíme předpokládat, že má daleko k náboženství, přisuzuje kříži magickou moc, když tvrdí, že učit pod křížem by mělo negativní vliv na náboženskou svobodu nevěřících žáků: „Školní dění se zakládá na tom, ovlivňovat souhrnně osobnostní rozvoj žáků a ovlivňovat jejich sociální

chování. V této souvislosti získává kříž ve třídě svůj význam. Má apelativní charakter.“ (Ziegler)

Z kříže by mohlo na pozorujícího zaznívat volání: „Ejhle, člověče!“ Ale jiné působení je opravdu tak minimální, že se jedná o zanedbatelnou veličinu, a v místnostech, kde je běžně používán, si na něho přítomní zvyknou. Je zde snad někdo, koho pouhý pohled na kříž přivedl k víře?

Podobně zní názor tří soudců, kteří stáli proti většině pěti: „Pouhá přítomnost kříže ve třídě nenutí žáky k žádnému zvláštnímu chování a nedělá ze školy misijní zařízení. Kříž také nemění charakter školy, ale je to všem křesťanským vyznáním spo-

lečný symbol a slouží vzdělávacím obsahům, které jsou v souladu s ústavou.“

V této souvislosti stojí za povšimnutí, kdo je hlavní žalobce v této věci: Ernst Selle, hřbitovní zahradník, pak předčasně v důchodu. On sám vyprávěl, že je jasnovidce a že se stýká s duchovými bytostmi. Podle svědectví dalších osob se pokládá za vtělení tibetského proroka. Proti své vůli byl již hospitalizován ve schwandorfské nemocnici.

Jak příkaz župního velitele o krucifixu, tak rozhodnutí Ústavního soudu vyvolalo bouři protestů. Byla jimi naplněna celá kniha. Zde je jedna věta: „Kříže zůstanou na stěnách!“ Tak nadepsal bavorský minis-

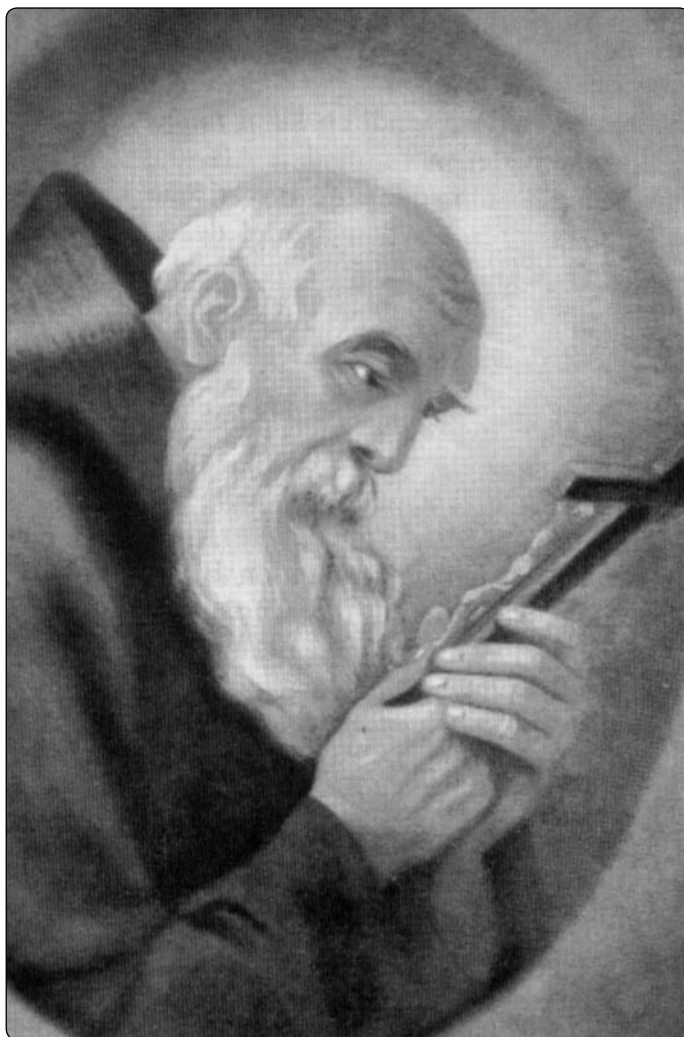

Konrad Löw, autor této stati, byl do svého penzionování profesorem politických věd na univerzitách v Erlangenu, Norimberku a Bayreuthu

terský předseda své stanovisko v listu Bayernkurier. To zní odvažně, skoro zrádcovsky, ale odpovídá to skutečnosti, jaká stojí v 7. článku bavorského zákona o výchově a vyučování. Zde čteme:

„Vzhledem k duchovnímu a kulturnímu zaměření Bavorska bude v každé třídě na stěně pověšen kříž. Tím se vyjadřuje vůle, že nejvyšší vzdělávací cíle podle ústavy stojí na křesťanských základech a pod zárukou uskutečňovat náboženskou svobodu. Když bude umístění kříže z vážných a pochopitelných důvodů odporovat víře anebo světovému názoru vyučujícího, pokusí se vedení školy dosáhnout platného sjednocení. Když se to nepodaří, pak se pro tento jednotlivý případ přijme opatření podle směrnic školního úřadu, který dbá o svobodu náboženství v případech, kdy dochází ke kontroverzi, a usiluje o srovnání světových názorů ve třídách, kde došlo k rozporu.“

Zda tento text natrvalo obstojí před zrakem soudců Ústavního soudu, to se ukáže. Jako před padesáti lety mohou i dnes protesty přinejmenším vyvolat větší opatrnost. Ovšem jiné soudy se musí řídit podle Ústavního soudu, takže nyní je učitel vyvázán z povinnosti vykonávat svou službu pod křížem, když k tomu uvede náboženské důvody, jak se již jednou stalo.

Sv. bratr Konrád z Altöttingu (1818-1894): „Kříž je moje kniha.“ Před 70 roky byl 20. května 1934 papežem Piem XI. prohlášen za svatého

III. A zítra?

Odkřesťanštění Německa a Evropy dále pokračuje, jak můžeme usoudit z následujících údajů: Od znovusjednocení Německa ztratila katolická církev 1,7 mil. členů. Pravidelná účast na bohoslužbách klesla ve stejném období z 22 % na 16 %. Stále méně párů uzavírá církevní sňatek. Má za těchto podmínek kříž a křesťanská víra ještě nějakou šanci?

Inu, již v roce 1941 zvonili Církvi umíráčkem. Právě tehdy to vypadalo tak, že začala tisíciletá říše Antikrista. A co teprve SSSR! Ateismus se zde stal již v roce 1917 státním náboženstvím. Během 50 let se mu podařilo podrobit si čtvrtinu zemského povrchu. Každý třetí obyvatel zeměkoule musel přijmout jeho učení jako nové evangelium. A pak téměř přes noc nastal kolaps! Jen sám Bůh ví, jak to půjde dále. Nedejme se znechutit. Každý z nás je odpovědný jen za to, co je v jeho vlastních silách. Stále se mi vrací na mysl jedno slovo: Boží jméno nezní „Úspěch“, ale Láska, a to odpouštějící.

Dovolte mi ještě navýsost osobní slovo: Když jsem byl požádán, abych přednesl referát na téma „Boj o školní kříže za nacismus“, ihned jsem souhlasil. Nemohl jsem jinak, i když jsem věděl, že to bude stát celé dny příprav. Proč jsem nemohl jinak? Obsírně citovaný dopis jednoho laika ba-

vorskému státnímu ministerstvu v roce 1941 pocházel od mého otce. Ten zemřel v roce 1952. Již tehdy jsem ho obdivoval a ctil. Dnes se mi stal závazkem. Odtud moje spontánní Ano.

A byl jsem bohatě odměněn. Zabývat se tématem kříž znamená klást si otázku po jeho smyslu. Odpovědi, které nám kříž dává, jsou tak bohaté, že se stěží vejdu do jedné knihy. Za své křestní jméno vděčím Janu Birnsdorferovi, podle řadového jména bratru Konrádu z Altöttingu. Od tohoto prostého selského chlapíka pocházejí hluboká slova: „Kříž je moje kniha.“ Při jedné cestě po Německu navštívil Svätý otec hrob bratra Konráda. Na otázku, co znamená kříž, dal Svätý otec odpověď:

„Dát svůj život za svého bratra, aby byl jeho život zachráněn spolu s mým.“

- Láska je silnější než nenávisť a pomsta.
- Dávat je blaženější než přijímat.
- Nasadit sám sebe znamená více než pouhé požadování.
- Není ztroskotání bez naděje, temnoty bez hvězdy, bouře bez záchranného přístavu.
- Láska nezná hranic: začíná u toho nejbližšího a nezapomíná na nejbzdálenějšího.
- Bůh je vždy větší než my lidé a větší než naše selhání.
- Život je silnější než smrt.

*Z Der Fels 2/2004
přežil -ls-*

ŠEST NOVÝCH SVATÝCH

Na veřejné konzistoři svolané na 19. února ohlásil Jan Pavel II. jména šesti blahoslavených, kteří budou prohlášeni za svaté. Je mezi nimi Don Orione, zakladatel řeholních společností, a lékařka Gianna Beretta Molla, která obětovala raději svůj život, než aby zmařila život svého dítěte.

PATER PIO JAKO UČITEL VÍRY

O P. Piovovi bylo napsáno mnoho knih. Ty si všimají především mimořádných fenoménů a darů, jako jsou stigmata, jasnozření, bilokace a zázraky. Pater Pio je však především velkým mystikem. Jeho slova byla náročná a nepohodlná, ale také dobrotivá a povzbuzující. Autor Renzo Allegri ve své nové knize „Otec Pio - učitel víry“ nás uvádí do nauky tohoto svatého kapucína. Kniha by se měla stát naším průvodcem jako hlas moudrého přítele. Kniha má 336 stran a stojí 18 €.

Kath-net

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

nic neděje a všechno je v pořádku. Potvrzují jejich dojem, že křesťanská víra je něco tak zkonatělého, že se za ni stydí i ti, kteří k ní patří, protože nemají ani tolik odvahy, aby si to přiznali. Je naše víra něco, co se musí krčit a schovávat, a náš Pán někým, ke kterému si může kdekdo dovolovat, kdo o ně projeví zájem?

Není pravda, že se s tím nedá nic dělat. Je třeba dělat všechno

pro to, aby byly opět vymezeny hranice slušnosti, vzájemného respektu a opravdové tolerance.

Až se sejdeme v Mariazell s našimi jižními sousedy, zeptejme se jich, jak si v takových situacích počínají, abychom se před nimi nemuseli za svou netečnost červnat, ne-li přímo propadat hanbou. A což teprve, až staneme tváří v tvář našemu Pánu?

-red-

Události roku 1968 a 1989 v Německu znamenaly pošlapání etiky

Poválečný cynismus a pád marxismu otevřely cestu pragmatismu.

Po pádu marxistických ideologií nedošlo k obnově etických hodnot, nýbrž spíše k jejich pošlapání a k útěku do pragmatismu. Uvádí to kardinál Ratzinger v úvodu k novému, již 12. vydání své knihy „Úvod do křesťanství“. Toto známé dílo obsahuje jeho přednášky z doby jeho působení na univerzitě v Tübingenu v 60. letech. V tomto úvodu shrnuje vývoj Církve v posledních 30 letech. Je přesvědčen, že jak rok 1968, rok studentských revolucí, tak rok 1989, rok pádu marxismu, jsou klíčem k pochopení posledních 20 let minulého století.

„Rok 1968 je spojen s revolučním vystoupením nové generace, která byla nespokojena nejen s poválečnou výstavbou, plnou egoismu, nespravedlnosti a honby za majetkem, ale také s celým vývojem dějin, počínaje vítězstvím křesťanství ve IV. století, na které se dívala jako na omyl,“ píše Ratzinger ve svém úvodu.

„Ve svém úsilí zlepšit dějiny a vytvořit svět svobody, rovnosti a spravedlnosti věřili mladí lidé, že našli nejlepší cestu v myšlenkovém dědictví marxismu.“

„Rok 1989 byl svědkem přesvědčivého zhroucení socialistických režimů v Evropě, které po sobě zanechaly smutné dědictví ve zbídačelých zemích

i v lidských duších,“ vyslovil autor politování.

„Marxistické spásné učení bylo pokládáno za vědecký a jedinečný světový názor a vystupovalo s etickou motivací, která měla být schopna ukázat lidstvu budoucnost a do ní je také přivést. To vysvětluje jak houževnatost těchto myšlenek, tak trauma, které rok 1989 u jejich vyznavačů vyvolal.“ „Stačí pomyslet, jak málo se připomínal horor komunistických gulagů, jak velice byl přehlížen hlas Alexandra Solženicyna.“

Toto mlčení souvisí i s pocitem hanby a studu. I o Pol Potovi se mluví jen tu a tam. Rozčarování je spojeno s velkým zmatkem v myšlení. Nyní už nikdo nevěří na velké mravní a etické programy.

Marxismus byl vysvětlován takto: je to politické hnutí, které přináší pro všechny spravedlnost, budoucnost v míru a ukončí nespravedlivé panování člověka nad člověkem. Aby bylo možno dosáhnout tohoto cíle, hodily se přes palubu všechny etické zásady a teror se stal nástrojem k dosažení dobra. Když pak svět uviděl výsledek, který tyto ideje po sobě zanechaly, utekl se k pouhému pragmatismu.

„Kde zůstala ve všech těchto letech křesťanská víra?“ Odpověď na tuto otázku je velkou výzvou pro dnešní křesťany, uzavírá kardinál Ratzinger úvod ke své knize.

Z pastýřského listu arcib. Jana Graubnera k postní době

Na začátku čtyřicetidenního postu myslím na proroka Jonáše, který byl poslán do velkého města pohanů a zkažených lidí s výzvou k pokání, na které mají 40 dní, jinak bude jejich město vyvráceno. Nevím, co u Jonáše převládalo, zda strach z námahy a nepřijetí, či nechť pomoci těm nešťastníkům, nebo pochybnost, že je to stejně zbytečné, ale vím, že raději utíkal na opačnou stranu. Do plnění úkolu se pustil až poté, co Hospodin tvrdě zasáhl do jeho života a přinutil ho. Tehdy se sám obrátil a změnil nejen směr cesty, ale i myšlení. Město Ninive kupodivu výzvu přijalo, dalo se na pokání a bylo zachráněno.

Svět kolem nás někdy vidíme podobně jako to Ninive, zkažený, bez zájmu o Boha a skutečné hodnoty, propagující kulturu smrti s vymíráním národa a ztrátou naděje. Snad bychom někdy i řekli, že jeho dny musí být sečteny. Ale dáme mu aspoň těch 40 dnů jako Bůh městu Ninive?

Pak přiznejme, že Bůh posílá Jonáše i k dnešnímu Ninive, že ten Jonáš má jméno kohokoliv z nás křesťanů, kteří přijali na křtu účast na prorockém poslání Ježíšově. **To my jsme posláni vydat svědectví o Božím milosrdenství pro všechny, kdo o ně stojí. To my jsme posláni do tohoto světa, abychom byli viditelným znamením živého Boha.**

Možná máme pokušení jako Jonáš a myslíme si, že je to stejně zbytečné, nemá to smysl, chtělo by to příliš velkou námahu, je tu riziko nepřijetí a posměchu. Nebo si dokonce myslíme – dobře jim tak? Není naše schovávání víry do svého soukromí či klidu rodiny a kostela až příliš podobné Jonášově cestě na opačnou stranu? Ale pak bychom museli počítat také s tím, že Bůh nepřijemně tvrdě zasáhne do našeho života, aby nás obrátil. Není snad těchto 40 dnů velkého postu, který začínáme, právě příležitostí pro naše obrácení, abychom

mohli být použitelným nástrojem Božím pro svět?

Máme-li ve světě přispět k porážce kultury smrti, pokusme se o to nejprve ve svém životě. **Zkusme v době postní kategoricky odmítnout každý film či knihu a časopis, který skrže násilí, nemravnost či nactiutrhací zprávy poskvvrňuje naše srdce.** Pro někoho to bude náročné, ale získaná svoboda stojí za to. Vždyť je známo, že kultura smrti člověka nejprve navykne na násilí a nemravnost jako na samozřejmost, ukáže mu, že ve světě je zlo všude, že všichni jsou horší než on, takže není třeba, aby se měnil k lepšímu, pak mu vezme svobodu odpoutat se a nakonec mu vezme i naději. Pokud někdo

mezi námi hledá cestu k lepšímu pocitu svobody v alkoholu či drogách, řekněme tomu podvodu jasné ne.

Odmítání zla je však málo. Civilizaci lásky je možné budovat jen konkrétními činy, které ukazují, že chceme pro druhé skutečné dobro. Skutek pomoci, odpuštění či šíření dobré zprávy, která inspiruje k dalším dobrým skutkům, jsou stavební kameny kultury života. Nejlepší inspiraci k dobru však získáváme od Boha, když jsme zahleděni do jeho velikých skutků lásky, když nad nimi dovedeme žasnout a obdivovat je, když zatoužíme odpovědět na jeho dary. Najděme si **v postní době více času na modlitbu, rozjímání a duchovní čtení,**

abychom využili Boží inspirace pro náš krásnější, bohatší a plodnější život.

Společenství církve nás však vede k tomu, abychom dovedli spojit síly a – kromě osobního úsilí o dobrý křesťanský život a kromě budování zdravých křesťanských rodin, bez nichž není obnova společnosti možná, – vytvořili společná díla. Byl bych rád, kdyby se v každém děkanském městě spojili lidé s vysokoškolským vzděláním... **pro vzdělávání v křesťanském duchu...** Jinak nedokážeme okolnímu světu nabízet a sdělovat poklady, které jsme dostali i pro něj. Podobně slouží k umocnění našich dobrých skutků ve prospěch sociálně potřebných **Charita.** Ta by měla fungovat v každé farnosti, která si říká živá farnost.

Rád bych vyzval k postnímu zamyšlení také vás, mladí lidé, jestli zakoušíte radost z Boha, jestli máte v sobě touhu udělat něco pro posvěcení našeho světa. Přemýšlejte, jestli vás Bůh nevolá k nějaké formě života zasvěceného Bohu, jestli byste se nechtěli stát služebníky Boha i svých bratří v kněžské službě. Mnozí kolem nás *Boha nevzývají, protože v něho neuvěřili. A jak v něj mohou uvěřit, když o něm ještě neslyšeli? Jak o něm mohou slyšet bez hlasatele? Ale jak mohou hlásat, když nebyli posláni? (Řím 10,14–15)* Snad v duchu slyšíte jako Izaiáš, který *slyšel hlas Páně, jak praví: Koho mám poslat, kdo nám půjde? Na to řekl: Zde jsem, mne pošli! (Iz 6,8)* **Nejde o malou věc. Jde o proměnu světa, o Boží revoluci, a vy byste mohli být u toho.**

...Postní doba se taky nazývá svatou dobou velkého postu. Kéž následující dny jsou pro nás svatou dobou vnitřního osvobození, odmítání zla i šíření dobra, dobou, v níž lépe slyšíme Boží hlas a rosteme díky působení Boha v nás, když mu říkáme jasné ano. Máme před sebou 40 dní a okolní svět na nás čeká!

Biskupské svěcení v litoměřické katedrále

V litoměřické katedrále sv. Štěpána se konalo 28. února 2004 biskupské svěcení Pavla Posáda, 19. sídelního biskupa třetí nejstarší diecéze v našich zemích (založena v roce 1655). Svěcení se účastnili všichni čeští a moravští biskupové a opati a spolu s nimi i biskupové a zástupci kléru ze všech sousedních zemí. Hlavním světitelem byl kardinál Miloslav Vlk, spolusvětiteli dosavadní biskup Josef Koukl a olomoucký arcibiskup Jan Graubner. Slavnostním kazatelem byl plzeňský biskup František Radkowský. Za slunného, ale chladného počasí se svěcení zúčastnil velký počet věřících, kteří obřad sledovali na prostranství před katedrálou z velké obrazovky.

Nový litoměřický biskup Pavel Posád si zvolil výmluvné heslo: *Zajed' na hlubinu.* Po kardinálu Štěpánu Trochtovi a dosavadnímu biskupu Josefu Kouklovi je to již třetí Moravan, který se stává pastýřem severočeské diecéze, která má za svou hlavní patronku sv. Zdislavu, původem rovněž z Moravy.

Cesty víry nebo cesty zmatku

Pořad tzv. *Cesty víry*, vysílaný v premiéře 22. února 2004, byl v Katolickém týdeníku v rubrice vybraných a doporučených televizních programů uveden těmito slovy: „Cesty víry: **Nesemilníš aneb homosexualita a víra**, několik nahlédnutí do myšlenkového světa věřících, kteří hledají odpověď na palčivou otázku – Je homosexualita hříšnou volbou, či těžko změnitelným údělem? Pořad přináší i pohled teologů na toto palčivé téma.“

Pořad, který jsme viděli, žádnou odpověď nepřinesl, ale byl cynickým výsměchem všem těm, kteří v něm hledali výše inzertovaný obsah, vulgárně zbanalizoval závažné otázky, které vyžadují citlivý a fundovaný rozbor a přístup, a vrcholil hrubou a rouhavou urážkou Ježíše Krista a jeho apoštola a tím všech věřících.

Že si naše veřejnoprávní a soukromá média vůči křesťanství a jmenovitě katolické církvi dovolují hrubé a urážlivé neomalenosti, které by si vůči jiným náboženstvím nikdy nedovolily, stává se stále více samozřejmostí, a to tím spíše, že na to nikdo odpovědný nálezitě nereaguje.

Tento poslední případ je ovšem o to závažnější, že se na něm katoličtí křesťané přímo i nepřímou podílejí a vyvolávají tak u věřících a u lidí vůbec zmatek kolem závažných otázek, které mají dalekosáhlý nejen mravoučný, ale i společenský dopad. Uvedený pořad byl svým pojetím, sestavením, obrazovým doprovodem a vyzněním něčím tak nehorázným, že si ani netroufáme předpokládat, že katolický spoluúčinkující a inzertující redakce věděli, kdo všechno v pořadu vystupuje, a že viděli pořad dříve, než se dostal na obrazovky. V takovém případě je ovšem třeba říct, že vystupování katolíků v programu, jehož režie a konečné vyznění je

zcela nekontrolovaně v cizích rukou a vůbec nepodléhá jejich schválení a souhlasu, znamená podporovat to, o čem čteme v evangeliu: *Nedávejte svaté věci psům a neházejte svoje perly před vepře, nebo je nohama pošlapou, obrátí se proti vám a roztrhají vás (Mt 7,6).*

Jestliže by ovšem skutečnost byla taková, že jak spoluúčinkující, tak recenzent předem věděli, jak program jako celek vypadá a vyznívá, pak bychom museli s politováním konstatovat, že se jednalo o souhlas k závažnému veřejnému pohoršení. Navíc je třeba zdůraznit, že exkomunikovaný odpadlík a člen zednářské lóže nemá právo vystupovat v křesťanském pořadu v roli katolického teologa.

Jestliže nejsme schopni dohodnout s médií jasná pravidla hry a zůstáváme ve skutečnosti pouze loutkou v jejich protináboženské hře, pak v nich nemáme vystupovat vůbec.

Kodex církevního práva stanoví:

Kánon 823 § 1: Aby byla zachována neporušenost pravdy víry a mravů, mají pastýři církve povinnost a právo dozírat, aby tištěným slovem nebo používáním hromadných sdělovacích prostředků nebyla poškozována víra ani mravy křesťanů.

Kánon 831 § 1: Do novin, časopisů a jiných periodik, které obvykle zjevně napadají katolické náboženství, křesťané ničím nepřispívají, pokud k tomu nemají spravedlivý a rozumný důvod; duchovní a členové řeholních společností pouze s dovořením místního ordináře.

§ 2: Biskupská konference vydá předpisy o podmínkách, za kterých smějí duchovní a členové řeholních společností vystupovat v televizním nebo rozhlasovém pořadu pojednávajícím o otázkách, které se dotýkají katolické nauky nebo mravů.

-red-

Poselství Královny míru

Drahé děti!

I dnes vás zvou, jako nikdy dosud, abyste otevřely svá srdce mým poselstvím. Děti moje, buďte těmi, kdo přitahují duše k Bohu, a ne těmi, kdo je oddalují. Já jsem s vámi a všechny vás miluji zvláštní láskou. Toto je čas pokání a obrácení.

Z hloubi svého srdce vás zvou, buďte moje celým srdcem a pak uvidíte, že váš Bůh je veliký, neboť vám dá plnost požehnání a míru.

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu!

Medžugorje, 25. 2. 2004

Postní úsilí je důležitější než mnohý sebezápor...

Pannu Marii jsme často přirovnávali k Noemově arše. Vskutku, ona je Novou archou, do které se mohou utéct hříšníci, jakými jsme, i celé ztracené lidstvo, které Maria miluje mateřským způsobem. Tato Archa není malá jako ta zcela první Smlouvy (Noemova), ona je širší než nebesa, jelikož nesla ve svém lůně Stvořitele všeho.

V této době, kdy svět je ohrožen potopou ohně, náhlými příboji, ať už jsou míněny přírodní fenomény nebo jiné hrozby, jako vzplanutí nenávisť nebo zla, naše Matka nás naléhavě volá „jako nikdy předtím“. Bůh nemůže dělat nic proti strašné svobodě člověka, i když Maria se zasazuje všemi silami své lásky ve prospěch lidstva. Maria nás potřebuje, aby změnila běh věcí, aby pozvala lidi ke vstupu do Archy tím, že se jí zasvěti („buďte moji celým srdcem“).

K tomu, abychom přitahovali naše okolí k Bohu, je nutné, aby bylo viditelné naše štěstí – patřit Marii. Takové postní úsilí je důležitější než mnohý sebezápor, který ještě lichotí naší pyšce: nabídnout světu obličej mužů a žen plně šťastných díky jejich vztahu k Bohu, pokojných v nesnázích doby, naplněných požehnáním a nadšených ve snaze dělit se o tato dobra.

Bratr Efraim k poselství Královny míru 25. 2. 2004

LITURGICKÁ ČTENÍ - pokračování ze str. 3

někteří z nich reptali, a za to byli pobiti od (anděla) Zhoubce. To se jim přihodilo jako výstražný příklad a bylo to napsáno jako poučení pro nás, kteří žijeme v době poslední. Když se tedy někdo domnívá, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.

Evangelium - Lk 13,1-9

V té době přišli k Ježíšovi se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísl Pilát s krví jejich obětí zviřat. Řekl jim na to: „Myslíte, že ti Galilejci, když to museli vytrpět, byli větší hříšníci než ostatní Galilejci? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni podobně zahynete. Anebo oněch osmnáct, na kte-

ré padla věž v Siloe a usmrtila je: myslíte, že byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni právě tak zahynete.“

Vypravoval pak toto podobství: „Jeden člověk měl na své vinici zasazený fíkovník a přišel na něm hledat ovoce, ale nic nenašel. Proto řekl vinaři: ‚Hle, už tři léta přicházím hledat ovoce na tomto fíkovníku, a nic nenacházím. Poraz ho! Proč má zabírat půdu?‘ On mu však odpověděl: ‚Pane, nech ho tu ještě tento rok. Okopám ho a pohnojím, snad příště ovoce ponese. Jestliže ne, dáš ho pak porazit.‘“

PAPEŽ PIUS XII. (8)

Tento dopis, datovaný v Římě 12. května 1913, začíná oslovením: „Vysokourozený pane hrabě!“ Text dopisu byl dále veden důvěrným tónem, což dokazuje, že Herlting, pozdější říšský kancléř, platil ve Vatikánu za muže, který je schopen v politice zcela vyhovět zvláštním zájmům církve.

Frühwirt psal:

„Zítřejší se koná v Sixtinské kapli konsekrace monsignora Pacelliho Jeho Svatosti. Jmenování Msgre. Pacelliho apoštolským nunciem v Mnichově je podle mého soudu v každém směru potěšitelné. Vynikající vlastnosti jeho ducha jsou všeobecně známy. Jeho zbožnost je právem vychvalována... Prosím Vaši Excelenci, abyste ho podpořil svou důvěrou při jeho důležité misi. Je toho hoden a dokáže to. Kdokoli se v současné době zdržuje v Římě, je veden snahou objektivně se o všem informovat, pokud možno na vedoucích místech. Nedivil bych se tomu, kdyby vzniklo přání vykonat návštěvu i u říšského kancléře.“

To znamená, vyjádřeno strojenou řečí diplomacie, v níž je Vatikán mistrem: Pacelli je poslán do Mnichova, ale jeho mise platí říšské vládě.

Pro svět mimo vatikánské zdi nebylo jméno Eugenia Pacelliho ještě žádným pojmem. Ani 20. května, v den jeho jmenování nunciem, ale ani 25. května, v den nastoupení nunciatury v Briennské ulici, nýbrž teprve 26. května 1913.

„V tento den,“ jak se můžeme dočíst v Bavorských státních novinách č. 123, „přijal Jeho Majestát, král Ludvík III., na slavnostní audienci nově jmenovaného zástupce Jeho Svatosti, arcibiskupa ze Sardes, který mu předal svůj pověřovací list a vlastnoruční osobní dopis. Monsignore Pacelli přijel v gala kočáru, před nímž klusal špičkový jezdec; tato ekvipáž mu by-

la přidělena královským komořím – svobodným pánem von Reitzensteinem. Po příjezdu byl ihned zaveden do rezidence. Na Černých schodech tvořila tělesná stráž špalír. Na úpatí schodů přijala nuncia služba komořího, v kavalírském pokoji nejvyšší dvorské šarže, generální a křídloví pobočníci, a rovněž i důstojníci osobní stráže. Vrchní mistr ceremoniálu hrabě Moy ohlásil králi přítomnost vyslance a zavedl jej nahoru do trůnního sálu královské budovy, kde Jeho Majestát v přítomnosti státního ministra královského domu a ministra zahraničí hraběte Dr. von Hertlinga přijal představeného nuncia.“

Při této příležitosti měl nuncius projev ke starému, bělovousému bavorskému králi, kterému byly protivné rozvláčné oficiální ceremonie a jen čekal na to, aby toho »nového« osobně přivítal a mohl zavést ke královně. V projevu dal nuncius najevo úmysly papeže, vystupujícího nyní jako zprostředkovatel míru. „Mise, v níž mám spolupracovat na tomto mírovém díle, byla svěřena mým slabým silám v okamžiku, který snad v dějinách nemá obdoby.“

Pacelliho němčina měla tedy ještě nedostatky. Král poznamenal: „Dobře, že jsem předtím četl text jeho projevu!“

Po této řeči věděli v každém případě političtí pozorovatelé, že mise, „tohoto Pacelliho“ daleko přesahuje běžné kompetence úřadu v Mnichově.

19. června 1917 odeslal monsignor Pacelli bavorskému státnímu ministrovi a ministrovi zahraničí hraběti Hertlingovi vlastnoručně psaný dopis. V tomto dopisu informoval Pacelli hraběte Hertlinga o tom, že byl pověřen příkazem předat Wilhelmu II. list od papeže a že by mu byl vděčný za umožnění kontaktu s nějakou osobností, která stojí nablízku tehdejšímu říšskému kancléři. Pacelli chtěl tak rych-

DUCHOVNÍ CVIČENÍ NA HOŘE MATKY BOŽÍ V KRÁLÍKÁCH 2004

15. 3. – 19. 3. – pro ženy, P. Josef Groz CSsR, cena 1000 Kč ● 2. 4. – 4. 4. – pro ženy, muže, manželské páry, cena 600 Kč (farnost Přelouč) ● 22. 4. – 25. 4. – pro manželské páry, P. Hofman, cena 850 Kč, Centrum H. Králové ● 12. 5. – 16. 5. – salesiánští spolupracovníci ● 4. 6. – 6. 6. – seniorky, Centrum Olomouc, pí. Nováková ● 17. 6. – 20. 6. – manželské páry, P. Rybář, cena 850 Kč, Centrum H. Králové ● 21. 6. – 25. 6. – pro ženy + muže + man. páry, P. Jiří Šindelář CSsR, cena 1000 Kč ● 19. 8. – 22. 8. – manželské páry, P. K. Moravec, cena 850 Kč, Centrum H. Králové ● 10. 9. – 12. 9. – seniorky, Centrum Olomouc, pí. Nováková ● 20. 9. – 26. 9. – bohoslovci, TF UK. Praha, cena 1400 Kč ● 3. 10. – 9. 10. – kněžská duchovní cvičení, mon. Mikulášek cena 1500 Kč ● 11. 10. – 15. 10. – pro ženy + muže + man. páry, P. Tomáš CSsR, cena 1000 Kč ● 8. 11. – 12. 11. – pro ženy, P. Josef Groz CSsR, cena 1000 Kč ● 13. 12. – 17. 12. – pro ženy + muže + man. páry, P. Jiří Šindelář CSsR, cena 1000 Kč.
Přihlášky zasílejte na adresu: Josef Hudec, Poutní dům, 561 69 Králíky II/2; tel.: 465 631 178 nebo 465 631 097, mobil: 732 675 426; e-mail: poutnidum@orlicko.com nebo hudecj@tiscali.cz; http://www.poutnidum.orlicko.com

le, jak jen to bylo možné, cestovat do Berlína.

Na Berlín udeřila papežská mírová ofenzíva jako nějaká bomba. 26. června 1917 dorazil z Mnichova arcibiskup Pacelli na Anhaltské nádraží. Jel ihned na německý úřad zahraničních věcí, kde byl na místě přijat říšským kancléřem Bethmanne Hollwegem. Říšský kancléř osobně zavřel dveře za vstupujícím vatikánským hostem.

Po několika všeobecných uvitacích větách přešel Bethmann Hollweg ihned k podrobnostem a chtěl vědět: „Jak si představuje Vatikán otázku válečných odškodnění, jak si představuje vyklizení obsazených oblastí?“

„Papež,“ vysvětloval Pacelli, „navrhuje oboustranné vzájemné navrácení obsazených oblastí. Belgie, severní Francie a podobně i kolonie by měly být vráceny.“

Kancléř se zatvářil ztrápeně. „Je tu odpor,“ řekl, „silnější než názor.“

„Papež,“ odpověděl Pacelli, mluvil francouzsky, aby byl srozumitelnější, a prokládal svou řeč německými a také italskými slůvky, „počítá s tím, že soupeřící strany vzhledem k nesmírným výhodám, které přináší s odzbrojením spojený trvalý mír, budou ochotny tento bod (odzbrojení) se smířlivým smýšlením překlenout a přitom respektovat přání národů a dbát právního řádu a podřídit se všeobecnému blahu lidské společnosti.“

„Alsasko – Lotrinsko,“ vzdychl kancléř, „Belgie!“ V uších jeho protějšku to znělo jako výtka. Ale potom ho Bethmann Holweg ujistil:

„S přáním Jeho Svatosti, která se týkají brzkého míru, plně souhlasím.“

Kancléř slíbil nunciu audienci u Jeho Majestátu císaře.

Co se Pacelli marně snažil od Bethmanna Holwega dovědět, byly německé válečné cíle, byl to postoj kabinetu k otázce Belgie a Alsaska – Lotrinska. Neboť o tom nenechával nuncius nejmenších pochybností: že ochota Německa obnovit nezávislost Belgie a přistoupit na rozhovory o budoucím statu Alsaska-Lotrinska, to jsou dva nezbytné předpoklady, aby mohlo dojít k rozhovorům s Dohodou.

Nuncius, na své prvořadě misi skromný, zdvořilý zdrženlivý, ale rozhodný, připomněl před ním sedícímu kancléři, jehož lehce sklíčené chování a mimika a roztěkanost prozrazovaly všechno jen ne rozhodnost, že papež se už před týdnem dotazoval skrze svého prostředníka, proč mu nejsou z německé strany sděleny požadované mírové podmínky. Tímto prostředníkem byl mnichovský nakladatel Viktor Naumann. Jemu, jak prohlásil papež, je možno plně důvěřovat.

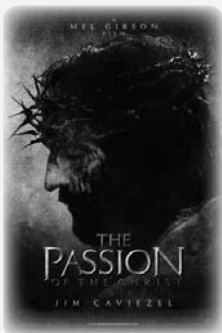
Já, pokud jde o mne – tak to dal Bethmann Holweg překotně na srozuměnou – pokládám papežovo přání za plně oprávněné. „Ale“, i když nevslovené, stálo přesto zřetelně mezi oběma muži. Byla tu celá řada takových „ale“. „Ale vojenská strana“ – „ale veřejné mínění“ – „ale kariéra“ – zřetelná „ale“, která se přičila lepšímu náhledu tohoto muže.

(Pokračování)

NEJVĚTŠÍ POČET FILMOVÝCH KOPIÍ VŠECH DOB

Film Umučení Krista startoval na Popeleční středu v USA v dosud největším počtu kopií: 4 643. Oznamil to ve čtvrtek 26. 2. 2004 Constantin Film USA. Pro srovnání: Pán prstenů měl 3 703 kopie, Harry Potter 3672. I když předprodej trval již několik týdnů, tvořily se u pokladen dlouhé fronty. Film se promítá v USA v 3 006 biografech a již tržba v prvním promítacím dnu vynesla částku, která pokryje dvě třetiny výrobních nákladů.

Na kritiku, která se ozývá ze strany některých ortodoxních židů a některých teologů, nebude Gibson reagovat.

PROTEST PROTI RAKOUSKÉMU ORF

Katolické společenství Amici di Dio (Boží přátelé) vyžvalo k rozhodným protestům proti rakouskému rozhlasu ORF a televizi, které dovolily, aby do programu byl zařazen „Song 0.4“ skupiny „5 in Love“. Tato píseň hrubým způsobem uráží katolickou církev kvůli tomu, že odmítá potraty. V songu se zpívá: „V církvi říkají, že ženy musí poslouchat a dát své tělo. Ale kdyby otěhotněl papež, hned byste mohli vidět v každém městě pánskou kliniku.“

Amici di Dio se ptají dramaturgů ORF, zda by měli stejnou odvahu, kdyby se nejednalo o katolickou víru, ale o muslimy nebo o židy. Když jde o katolickou církev, je zřejmě dovoleno všechno.

STÍŽNOST PRÁVNÍHO ZÁSTUPCE

Kancelář právního zástupce v Dolním Rakousku podala OFR stížnost týkající se jedné rozhlasové relace publicisty Adolfa Holla v programu Ö 1, která vyvolala nesmírné pozdvižení. Během jednoho týdne dostala kancelář na 7000 dopisů na podporu této stížnosti. Jmenovaný publicista počátkem ledna v meditaci na téma „Kadidlo a síra“ nechutným způsobem urážel Pannu Marii svými sexuálními fantaziemi. I když pořad byl ihned zastaven, kancelář podala formální stížnost. Sděnila, že je zaplavena vlnou dopisů. K podání stížnosti postačí 500 podpisů. Holl studoval teologii a filozofii. Před 30 lety mu bylo odňato církevní povolení k vyučování.

Kath-net

V Obecním vlastivědném muzeu ve Švábenicích u Vyškova je otevřena každou neděli od 21. března do 13. června 2004 velká vlastivědná výstava s názvem **POD HANÁCKOU OBLOHOU**. Výstava je složena z tisíců různého dokumentačního materiálu a pojednání o kulturní, hmotné a duchovní tváři celého tohoto malebného území Hané.

OTEVŘENO JE VŽDY ODPOLEDNE OD 14.00 DO 17.00 HODIN.

Příležitostně je opět možno zhlédnout stálé expozice jak v Obecním, tak i v Kostelním muzeu. Vstupné dobrovolné. Jste srdečně zváni.

16. března 2004 se v Brně koná seminář na téma **sociální problematika žen na mateřské dovolené**.

30. dubna 2004 se v Ostravě koná seminář **Výchova k rodičovství na téma příprava na manželství**.

Bližší informace a přihlášky na oba semináře obdržíte na adrese CENAP, Hybešova 40, 602 00 Brno, e-mail: cenap@volny.cz, tel./fax: 543 254 891, tel.: 543 331 470-2.

Liturgická čtení

Neděle 14. 3. – 3. neděle postní

1. čt.: Ex 3,1-8a.13-15

Ž 103(102),1-2.3-4.6-7.8+11

Odp.: 8a (*Hospodin je milosrdný a milostivý.*)

2. čt.: 1 Kor 10,1-6.10-12

Ev.: Lk 13,1-9

Pondělí 15. 3. – ferie

1. čt.: 2 Král 5,1-15a

Ž 42(41),2.3; 43(42),3.4

Odp.: srov. 42(41),3 (*Má duše žízni po živém Bohu, kdy už ho spatřím tváří v tvář?*)

Ev.: Lk 4,24-30

Úterý 16. 3. – ferie

1. čt.: Dan 3,25.34-43

Ž 25(24),4-5ab.6+7bc.8-9

Odp.: 6a (*Rozpomeň se, Hospodine, na své slitování.*)

Ev.: Mt 18,21-35

Středa 17. 3. – připomínka sv. Patrika

1. čt.: Dt 4,1.5-9

Ž 147,12-13.15-16.19-20

Odp.: 12a (*Jeruzaléme, oslavuj Hospodina!*)

Ev.: Mt 5,17-19

Čtvrtek 18. 3. – připomínka sv. Cyrila

Jeruzalémského

1. čt.: Jer 7,23-28

Ž 95(94),1-2.6-7.8-9

Odp.: 7c-8a (*Kež byste dnes uposlechli jeho hlasu: „Nezatvrzujte svá srdce.“*)

Ev.: Lk 11,14-23

Pátek 19. 3. – slavnost sv. Josefa

1. čt.: 2 Sam 7,4-5a.12-14a.16

Ž 89(88),2-3.4-5.27+29

Odp.: 37 (*Jeho potomstvo potrvá navěky.*)

2. čt.: Řim 4,13.16-18.22

Ev.: Mt 1,16.18-21.24a nebo Lk 2,41-51a

Sobota 20. 3. – ferie

1. čt.: Oz 6,1-6

Ž 51(50),3-4.18-19.20-21ab

Odp.: Oz 6,6 (*Chci lásku, a ne obět.*)

Ev.: Lk 18,9-14

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	14. 3.	15. 3.	16. 3.	17. 3.	18. 3.	19. 3.	20. 3.
Antifona	270	270	270	270	270	1324	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	270	271	272	271	272	1325	272
Antifony	338	1046	1062	1076	1092	1325	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	813	1124
Kr. čtení a zpěv	338	342	345	348	352	1326	359
Antifona k Zach. kantiku	338	342	345	349	352	1326	359
Prosby	338	342	346	349	352	1326	359
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	1327	360
Modlitba během dne:							
Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	1327	273
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1265	1128
Krátké čtení	339	343	346	350	353	1327	360
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	1327	360
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	268	268	268	269	268	1322	268
Antifony	336	340	1056	1071	1086	1323	361
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1751	1133
Kr. čtení a zpěv	336	341	344	347	351	1323	361
Ant. ke kant. P. M.	337	341	344	347	351	1324	362
Prosby	337	341	344	348	351	1324	362
Záv. modlitba	339	339	343	346	349	1327	364
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1238	1238

DOTISK

František Šimíček: KOVÁRNA DUŠÍ

Mnoho knih bylo již napsáno o vězeních a koncentračních táborech, o nesmírném utrpení a šikanování vězňů, o hladu a těžké práci v nelidských podmínkách. O lámání charakteru vězňů, kteří se zaprodali svým mučitelům, jen aby získali určité výhody, a kteří naletěli slibům, že se dostanou dříve domů. Tato kniha chce mít na zřeteli jen tajemné nitky Boží Prozřetelnosti, které formovaly lidské duše, na kovadlině času zpracovávaly perličkou svědomí ve výhni utrpení. Ne každý, kdo proti komunistickému režimu bojoval, zakotvil ve vězení, mnozí, kdo v těch skupinách pracovali, byli tohoto osudu ušetřeni. A naopak lidé, kteří se vůbec ničím neprovinili, skončili v kriminále jen proto, že se nelibili desítkářce nebo měli hezkou vilku, na kterou měli zásluhou funkcionáři strany; různé důvody přiváděly lidi do té tajemné kovárny k formování jejich charakterů a na rehabilitaci jejich duší. Tam se učili lidé hledat cestu k Bohu a modlit se! Ti, kteří to s tím hledáním mysleli upřímně, se mohli přesvědčit, že Bůh skutečně existuje, a cítili občas Jeho všudypřítomnost a v ledovém, bezcitném prostředí je často zahřívala Jeho láska. Kniha chce svým čtenářům dát aspoň trochu zakusit z této existence Boha a z Jeho, kolikrát tak těžko pochopitelné, Prozřetelnosti. Dotisk prvního vydání.

Brož., A5, 144 stran, 72 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

Tomáš Špidlík: SPIRITUALITA KŘESŤANSKÉHO VÝCHODU (Mnišství)

Systematická příručka o mnišské tradici křesťanského Východu. Mnišství sehrálo ve zkušenosti duchovního života na Východě rozhodující úlohu. Vyrovnání se s hodnotami světa, samota, poustě, modlitba, společný život, vyhraněná askeze, namáhavá práce – to vše jsou témata, která představuje Špidlíkova kniha jako bohatou inspiraci pro život každého křesťana v dnešním světě. Vychází ve spolupráci s Centrem Aletti Velehrad-Roma a Křesťanskou akademií v Římě.

Refugium, váz., přebal, A5, 400 stran, 360 Kč

Jan Čep: CESTA DO EMAUZ

Texty z tvorby J. Čepa (1902–1974) zde vybrané nám přibližují autorovu životní zkušenost duchovního putování do Emauz. Stejně jako oni učedníci prohlédli u večere a poznali Krista, tak i Čepovy texty nám mohou otevřít naše oči a pomoci objevit skutečnou hloubku velikonočního tajemství.

Trinitas, brož., 180x136 mm, 40 stran, 69 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**